

Utorak, 5. decembar 2006. godine

Svedok Petar Vuga

Optuženi su pristupili Sudu

Otvorena sednica

Početak 14.16 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Koliko shvatamo, zastupnici bi hteli da pokrenu neka pitanja. Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude. Dobar dan. Pa hteo sam samo da ovaj, pitam obzirom da ste zaista mi omogućili ovom izmenom da danas se održi suđenje popodne, tako da sam bio u mogućnosti da budem pre podne u drugom predmetu. A s obzirom da ste rekli da za sredu u onom trenutku to nije bili moguće, ali da ćete pokušati, i da prema informacijama, da je ova sudnica trebalo da bude sutra popodne predviđena za suđenje Šešelju - koje je otkazano, ja sam hteo da vidim da li postoji mogućnost da i sutra zasedamo u ovo ili neko drugo vreme popodne, da bih mogao... pošto imam obavezu da pre podne budem na ovaj, *Predmetu Blagojevića i Jokića*, a bojim se da možda danas u ovom terminu od jedne sesije koju očekujem, posle jedne sesije gospodina Lukića, možda ne uspem da završim ispitivanje.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, koliko mi shvatamo situaciju, gospodinu Lukiću će verovatno sa svedokom trebati prva sednica. Zbog našeg skraćenog rada, to će biti nešto i kraća sesija, a onda ćete vi imati drugu sesiju sa mogućnošću da možda uzmete i delić treće, ali to je sve, tako da bi smo sutra imali gospodina Vasića koji je tu u svakom slučaju ujutru i vaša bi se aktivna uloga time završila. Samo treba da budete sigurni kako bi gospodin Vasić pazio na ona pitanja koja su vama od značaja. Znači, vi nemate nikakvu drugu ulogu sa

ovim svedokom. Ali mi ćemo sasvim sigurno videti i te mogućnosti. Postoje brojne druge obaveze koje su preuzete pod pretpostavkom da ćemo zasedati ujutru. Videćemo šta može da se učiniti. Sada bih zamolio da se dovede svedok. Pretpostavljam da ćemo prvu sednicu da završimo u 14.25 časova, drugu u 15.55 časova.

(svedok ulazi u Sudnicu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine. Zamolio bih vas da naglas pročitate svečanu izjavu koja vam je data na kartici.

SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala, molim vas sedite. Gospodin Lukić ima za vas pitanja. Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, ja sam pripremio, naš tim, jedan primerak ekspertskog nalaza gospodina Vuga, jedan primerak je za njega, a tri primerka su za Pretresno veće i jedan primerak je za Tužilaštvo (OTP, Office of the Prosecutor), pa bih zamolio da... Poštovani Sude, kao što vidite, mi smo vama stavili u jedan registrator ekspertski izveštaj gospodina Vuge, kao i dokumente sa 65ter liste Odbrane koji se pominju i kroz rad, i koji bi smo želeli takođe da nakon toga uvedemo u dokaze. Ja mislim da je najcelishodnije da uvođenje tih dokumenata obavimo nakon saslušanja gospodina Vuge, kao što smo radili i kod gospodina Theunensa. To je jedna stvar. Druga stvar o kojoj bih se izjasnio usmeno... Ako se sećate, Tužilaštvo je svojim pismenim podneskom kada je zahtevalo da se omogući da unakrsno ispituje gospodina Vugu zauzelo stav da se oni protive da aneks tog rada gospodina Vuge koji se odnosi na istorijski kontekst i istorijske odnose u kome se stvarala i razvijala služba organa bezbednosti u Vojsci Jugoslavije - da se ne uvede u dokaze, jer smatraju da nije relevantna, jer gospodin Vuga, koliko se sećam, nije kompetentan u tom delu. Pa sam ja hteo da predložim sledeće: da sad prvo uvedemo njegovu ekspertizu sa priložima u dokazne predmete, a eventualno o aneksu da odlučimo na kraju, jer Odbrana ne želi o tome nešto posebno da insistira, na tom aneksu, ali ako Pretresno veće

smatra da je ono relevantno, a mi mislimo da ima određenih stvari koje su u vezi sa samim radom, da o tome donesete odluku na kraju - i nakon unakrsnog i nakon dodatnog ispitivanja.

SUDIJA PARKER: Imajući to na umu, možemo onda odluke da odložimo sve do tada, gospodine Lukiću. Ali nastavite. Koristite celi dokument uključujući anekse, ako vam je potrebno. A ako nam nešto ne bude prihvatljivo, onda ćemo te delove ignorisati.

GLAVNO ISPITIVANJE : ADVOKAT LUKIĆ

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Vuga, moje prvo pitanje, hoćete li se sada predstaviti za zapisnik?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Dobar dan časni Sude, dobar dan svima u sudnici. Ja sam Vuga Petar, pukovnik u penziji. Proveo sam u organima bezbednosti oko 30 godina i pozvan sam da pred ovim Sudom svedočim kao ekspert za bezbednost, i ja sam se pozivu odazvao računajući da će biti od koristi.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Petre Vuga, da li ste vi autor ovog ekspertskog izveštaja koji se sada nalazi pred nama, ekspertski izveštaj Odbrane za Veselina Šljivančanina u ovom vremenu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da, ja sam autor tog izveštaja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja ću vam postaviti vezano za vašu karijeru samo dva pitanja. I generalno, namera našeg tima je da u odnosu na ovo glavno ispitivanje ne prolazimo stvari koje su napisane, već da samo pokušamo da bacimo svetlo i akcenat na određene delove ekspertize koje mi smatramo da su, da kažem, relevantni, da se možda jasnije i lakše vidi ekspertiza. Pa u tom smislu, moje prvo pitanje vezano za vašu karijeru: Da li ste vi gospodine Vuga u toku vaše karijere učestvovali u nekom radu na normativnim aktima koja se odnose na organe bezbednosti u JNA?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam i momentu kad je dolazilo do promena u organima bezbednosti, kad je trebalo donositi nove propise, izrađivati literaturu

za obuku kadrova već imao oko 20 godina radnog iskustva u organima bezbednosti, tako da sam bio pozvan od strane rukovodilaca organa bezbednosti da dam svoj doprinos u tom radu. Između ostalog, 1983. godine ja sam vodio, odnosno bio sam učesnik sa još jednom, trojicom oficira Jugoslovenske narodne armije, da istražimo i realizujemo jedan projekat koji je nosio naslov "Stanje i problemi u rukovođenju u organima bezbednosti i mere za njegovo poboljšanje".

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: O tome ste posle u jednoj fus-noti i čak napisali rezultate tog istraživanja. Sad me interesuje sledeće pitanje: Da li ste vi lično učestvovali u pripremi, izradi, pa da kažem i oceni primene dokumenta koji mi ovde znamo kao dokument, ja mislim sa... dokazni predmet 107 odnosno "Pravila službe organa bezbednosti" koje je bilo na sanzi 1991. godine?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Posle istraživanja o kome sam govorio, rezultati tog istraživanja su služili za pripremu novog Pravila službe. Učestvovao sam u zaključivanju po nađenim rezultatima istraživanja i definisanju platforme za izradu predloga Pravila službe organa bezbednosti koje je bilo na snazi 1991. godine kao relevantan dokumenat za rad organa bezbednosti. Učestvovao sam i u pisanju predloga Pravila službe organa bezbednosti, koji je kasnije u manjoj meri korigovan i u izdanju kakvog ga imamo sada pred sobom dat na upotrebu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Malo samo ćete usporiti ritam vašeg izlaganja ja vas molim.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Znači li to da ovo Pravilo službe organa bezbednosti koje... o kome ćemo mi danas govoriti, koje je bilo gledano, ocenjivano i analizirano da je taj dokument, taj akt deo i vašeg rada, ličnog učešća na izradi tog rada, tog dokumenta?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste pored toga lično učestvovali i u izradi ostalih dokumenata, reći ću ostalih podzakonskih akata, mislim na uputstva i one dokumente koji su pratili primenu ovog Pravila službe organa bezbednosti?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam učestvovao u gotovo svim dokumentima koja su trebala da budu operacionalizacija ovog Pravila odnosno

omogućavala njegovu primenu. Ja ih ne bi sada navodio. Među njima jedno od najvažnijih je bilo Upustvo o primeni metoda i sredstava rada organa bezbednosti, u kome sam najviše i učestvovao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Taj dokument je takođe dokazni predmet pred ovim Sudom. Sad ću preći na vaš rad. Ne bih više oko karijere. Ja mislim da je ovo dosta relevantno za prikazivanje vaše stručnosti o temi o kojoj govorimo. Prva stranica uvoda vašeg rada, faktički i prvi pasus govori šta je vaš izveštaj. Ja bih to pročitao više zbog javnosti, a svi mi u sudnici imamo pred sobom taj dokument. Vi ste tada tu napisali da "Izveštaj sadrži prikaz funkcija organa bezbednosti oružanih snaga SFRJ i delovanja organa bezbednosti i Vojne policije Gardijske brigade i Operativne grupe Jug na ostvarivanju poslova i zadataka u okviru propisanog delokruga nadležnosti i ovlašćenja u Vukovarskoj operaciji u novembru 1991. godine, sa težištem na majoru... " sada pukovniku u penziji "...Veselinu Šljivančaninu u ulozi načelnika Organa bezbednosti." Mogli bi smo reći da je to ukratko ono što je tema vašeg rada. Ono što bih ja voleo da vas pitam to je da nam objasnite šta ste u stavu četiri, kada ste rekli da napominjete da ste se u samom izveštaju u analizi činjenica bavili prvenstveno bezbednosnim aspektima događaja, a ostale aspekte pominjali samo u sklopu opšte analize. Šta vam je... možete li Sudu objasniti na šta mi treba da se fokusiramo kada gledamo vaš rad?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Rasprostranjenost poslova i zadataka organa bezbednosti u vojnoj organizaciji je veoma velika, tesno je povezana sa drugim aktivnostima, teško je prepoznatljiva da bi se o njima moglo suditi. Bila je velika potreba da se oni izdvoje, da se činioци bezbednosti izdvoje od drugih delatnosti, da se omogući njihovo direktno prepoznavanje prilikom utvrđivanja šta se stvarno događalo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo sporije. I recite nam, kako biste mogli da kažete metodološki - kako ste vi napisali rad? Koji metod vašeg rada, s čime ste se služili kada ste obrađivali ovu temu koja predstavlja vaš rad?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U samom cilju koji je definisan na samom početku ovog rada, već je unapred bilo skoro opredeljeno šta sve treba uraditi da bi se postigao cilj. To znači da je trebalo prikupiti svestrano činjenice koje se odnose na funkcije organa bezbednosti, izvršiti njihovu analizu, i to komparativnu analizu u svetlu propisa po kojima su organi bezbednosti trebali da deluju, utvrditi

da li postoji određena razlika i podudarnost sa onim što je stvarno pripadalo funkciji koja je ostvarivana u tom periodu, na tom prostoru.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta ste koristili sve kao izvore vaša anlike, možete li nam ukratko reći?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam prvo kao izvore moje analize koristio dokumentaciju koja je bila... normativna dokumenta po kojima je trebalo postupati u vremenu i prostoru na koje se izveštaj odnosi. Drugo, imao sam na raspolaganju izjave, borbena dokumenta, i imao sam, pratio sam sve ostale stvari koje su vezane za publikacije, i ono što je pisalo o funkciji bezbednosti i događajima koji su bitno opredeljivali kako će izgledati, kako će se ostvarivati funkcija bezbednosti kao veoma složena funkcija u kojoj postoje bitni elementi zavisni od toga kakvi su događaji bili u sukobu između sukobljenih strana.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Jedno malo pojašnjenje za Pretresno veće. U skladu sa instrukcijama koje ste nam dali, a vezano i za onaj metod koji smo imali kod gospodina Pringlea, gospodin Vuga je u one njegove delove svoje ekspertize, gde se u fus-notama pozivao na izjave, a nakon toga, kad je upoznat sa transkriptima, mi smo uveli u novi sistem, znači izmenjene fusnote sa delovima transkripta relevantnim za njegovu analizu, a određene delove ekspertize smo izbacili koje nisu bile pokrivena samim nekim navodima i činjenicama iz transkripta. O tome smo blagovremeno obavestili Tužilaštvo, mi smo kontaktirali ceo vikend, i podnesak je dostavljen uz ovaj sad kažem definitivni nalaz kao *corrigendum*, gde su tačno označene fus-note i relevantni izvori za te činjenice. Preći ćemo sada na normativni deo, nekoliko pitanja na koje bih voleo da bacimo svetlo. Prvi deo, prvo pitanje se odnosi na delokrug organa bezbednosti u oružanim snagama, stranica je 9 BHS, i stranica je 9 engleske verzija. Gospodine Vuga, možete li nam nekim jednostavnim, da kažem za nas pravnike rečnikom da objasnite šta je to delokrug rada organa bezbednosti i po čemu je to nama značajno da bi smo razumeli mesto i ulogu organa bezbednosti, i kasnije gospodina Šljivančanina, ono što ste analizirali? To su članovi koliko ja znam od 1 do... do 5 ovog Pravila službe organa bezbednosti.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da, to su ti članovi. Međutim, ja želim o njima da kažem jednu zajedničku stvar koja treba da omogući da se ceo rad i cela funkcija mnogo jasnije vidi nego što je sama formulacija koja je data u ovom

delu. Prvo što želim da naglasim da je pitanje shvatanja, razumevanja i tumačenja delokruga organa bezbednosti... rada organa bezbednosti ključno pitanje na kome se nalazi polazna tačka ili ulazna vrata za ceo rad i za celu funkciju. To se pitanje proteže na svakoj tački delatnosti organa bezbednosti, i bez poznavanja delokruga odnosno njegovog suštinskog pojma - nije moguće da se pravilno sagledava, ocenjuje i razume sve ono što se događalo, a tiče se organa bezbednosti. U tom smislu, želim da kažem samo nekoliko bitnih stvari, jer ima ih dosta. Prva bitna stvar to je da su delokrugom određeni isključivo oni poslovi koje vrše organi bezbednosti, i kasnije su ti poslovi pretvoreni u zadatke organa bezbednosti. Svi drugi poslovi koje ne vrše organi bezbednosti pripadaju nekim drugim strukturama u vojnoj organizaciji ili građanstvu ako se dotiču sa poslovima vojne organizacije. Osobito je važno zapaziti da zbog toga što se ti poslovi nazivaju državna bezbednost, postoji značajna razlika i dosta čvrsta granica između poslova državne bezbednosti i drugih poslova bezbednosti koji mogu imati određene sličnosti sa ovim poslovima. To je prvi deo delokruga. Drugi deo delokruga jeste što je u delokrugu predviđeno - kako organi bezbednosti obavljaju svoje poslove. Treći deo delokruga glasi - gde to organi bezbednosti obavljaju svoje poslove, pa se nabrajaju: komande, štabovi, jedinice, ustanove i organizacije za naoružanje i vojnu opremu u oružanim snagama. Četvrti deo reguliše kakav je odnos organa bezbednosti prema svim drugim nosiocima poslova bezbednosti, bilo kao organizovanim... organizacionim delovima oružanih snaga, bilo prema pojedincima, i njihove međusobne obaveze, način komuniciranja i razgraničenja - ko šta treba da radi.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Recite nam, vi ste posebno obrazložili i objasnili razliku između člana 6 i 7 Pravila službe organa bezbednosti tamo gde su organi bezbednosti nosioci i tamo gde učestvuju u zadatku. Sa aspekta ovog rada, koliko je važno i u čemu je suštinska razlika između toga posla gde je organ bezbednosti nosilac zadatka i gde učestvuje u zadatku? To ste obrazlagali na stranici koliko se ja sećam, 11 i 12 vašega rada?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Već na početku je naglašeno kad smo govorili o delokrugu da postoje poslovi koji su čvrsto razgraničeni sa drugim poslovima, i oni spadaju u poslove državne bezbednosti. I upravo ono istraživanje o kome sam govorio, imalo je za cilj da utvrdi da li ta granica u praksi, u svakodnevnom radu organa bezbednosti i komandovanja, kao i drugih nosilaca funkcije bezbednosti u

okviru redovnih dužnosti - ostaje čvrsta, ili je ona negde narušena, pa dolazi do međusobnog mešanja nadležnosti i odgovornosti. A organi bezbednosti u to vreme kad smo mi istraživali, bili su veoma ozbiljno opterećeni poslovima koji nisu državna bezbednost, pa se nešto moralo uraditi da se uskladi taj odnos. Tako da su posle zadaci jasno podeljeni. I čvrsto je utvrđeno šta su to organi bezbednosti dužni da rade prema zadacima čiji su nosioci, a gde će oni kao stručni organi komandi učestvovati da daju svoj doprinos u obliku koji je propisan u propisima, da... da ga ne tumačim sada.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I ono što mi ovde vrlo često smo slušali u sudnici, vi ste to definitivno da su poslovi na kojima je organ bezbednosti nosilac, da se oni zovu kontraobaveštajni poslovi, a poslovi na kojima organ bezbednosti učestvuje, predstavljaju nekontraobaveštajne poslove, jel' tako? To piše u radu, i u tome je ta distinkcija koju treba praviti?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U radu je terminologija preuzeta iz prakse, zato što je praksa u komunikaciji još čvršće počela da identifikuje kako bi se ti poslovi mogli svrstati jasnije i određenije. I ovde je to učinjeno upravo onako kako je to u praksi funkcionisalo. Znači, nekontraobaveštajni poslovi su poslovi čiji nosioci nisu organi bezbednosti, već drugi organi komande, štabova, jedinica i ustanova.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: E sada bih... sada bih molio da pogledamo stranicu 13 vašega rada vezano za ovu temu. U odeljku "Rukovođenje organima bezbednosti", 3. tačka, pa bih pročitao drugi stav, gde vi kažete: "Ostale nekontraobaveštajne štabno bezbednosne, vojno policijske, krivično pravne poslove i zadatke, čiji su nosioci drugi organi, organi bezbednosti u vidu učestvovanja vrše u organizacijsko formacijskim jedinicama u čijem sastavu se nalaze. U toj ulozi učesnika u vršenju nekontraobaveštajnih poslova, organi bezbednosti po pravilu ne potpadaju pod stručno rukovođenje pretpostavljenog organa bezbednosti".

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da, upravo ta formulacija odslikava prvi deo koncepta podele zadataka. Znači da su organi bezbednosti učesnici, a da su drugi nosioci, pa vertikalno stručno usmeravanje višeg organa bezbednosti ne bi moglo da se realizuje, jer bi na taj način on indirektno upravljao i sa nosiocem posla koji

nije u njegovoj nadležnosti. I zbog toga je došlo do ovakve... ovakvog stava - da bi se to potpuno razjasnilo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Kada isto tu objašnjavate, u tom delu -organe bezbednosti pretpostavljene komande koji rukovode u stručnom pogledu organom bezbednosti niže komande, hoćete li nam reći šta znači ovo što piše i u definiciji člana, "pružanje stručne pomoći organima, usmeravaju, usklađuju i kontrolišu njihov rad"? Šta to rade konkretno kroz praksu organi bezbednosti pretpostavljene komande u odnosu na organe bezbednosti niže komande?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Stučno usmeravanje, pružanje pomoći, a i kontrola u pogledu realizacije određenih zadataka radi opet pružanja pomoći naknadno, obuhvata upravo izvršavanje zadataka čiji su nosioci organi bezbednosti u pogledu organizacije rada na izvršavanju tih poslova, primene metoda rada koji se koriste u realizaciji poslova, zatim stručnih kapaciteta koji ima niži organ bezbednosti radi njihove dorade, dopune, podizanja na viši nivo i prilagođavanja stvarnim potrebama. Međusobno informisanje, razmenu informacija, u granicama koje su potrebne da bi sistem funkcionisao kao celina. Viši organi bezbednosti raspolažu sa više informacija, najčešće sa više iskustva, imaju bolje mogućnosti za dobre procene, i na taj način mogu uticati da niži organi bezbednosti budu bolje upućeni u kontraobaveštajne poslove i da efikasnije rade.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste na istoj stranici 13 vašeg rada, a posebno kasnije na stranici 60, kada činjenično opisujete dolazak one grupe Uprave bezbednosti i Prve vojne oblasti organa bezbednosti koji su došli 19. uveče u Vukovar: da li ta grupa lica, ta grupa starešina, da li oni potpadaju pod ovu grupu, pod ovaj propis koji je definisan članom 19, stav 3 Pravilnika službe organa bezbednosti?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Suština odgovora na ovo pitanje je data u prethodnom delu. To su lica koja dolaze sa više iskustva i više mogućnosti za izvršavanje zadataka u pogledu poznavanja problematike kojom treba da se bave prilikom dolaska i utvrđenim obavezama koje moraju ispuniti prema onome ko ih je poslao. I u tom pogledu, dosta je jasno da se radi ne o vojničkoj subordinaciji, nego o stručnoj nadležnosti i kompetentnosti da mogu uticati da se ti poslovi obave ili da ih oni lično obavljaju kao deo kapaciteta koji predstavlja nešto više

nego što je do tada postojalo u jedinici i na zadacima koje su izvršavali niži organi bezbednosti. I da konačno kažem još i ovo u vezi sa tim, a to je da se slanje ovakvih ekipa uvek procenjuje sa višeg nivoa nego što je nivo kojima se one šalju, pa je samim tim nedvosmisleno jasno da su te ekipe koje najvećim delom, na osnovu informacija na licu mesta, deluju dosta samostalno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Sledeće pitanje koje bih voleo da apostrofiramo je pitanje o kome je bilo dosta reči tokom suđenja, to je odnos organa bezbednosti u okviru operativnih grupa, to ste analizirali na stranici 14 i BHS i engleske verzije, u odeljku 6. Meni je interesantan ovaj paragraf, gde vi tvrdite i kažete da organi bezbednosti komande operativne grupe rukovode u stručnom pogledu organima bezbednosti jedinica koje su ušle u sastav operativne grupe samo u onom delu poslova i zadataka čiji su nosioci organi bezbednosti, državna bezbednost, a koji su u funkciji kontraobaveštajnog obezbeđenja zadatka svoje jedinice u okviru operativne grupe do ostvarenja postavljenog cilja. Ili ako možete da nam kažete jednostavnim rečnikom na primeru: šta to znači, gde taj postoji odnos između dva organa bezbednosti u operativnoj grupi?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pre svega, treba uzeti u obzir nekoliko elemenata pre nego što se da tačan odgovor i konkretan odgovor na ovo sve što tek sledi posle. Prvo, operativne grupe su privremeni sastavi koji se formiraju za izvršenje određenog konkretnog zadatka, posle čega prestaje njihovo postojanje. To znači da komanda operativne grupe ima privremeni mandat za komandovanje, izdavanje naređenja, i u okviru organa komande, organ bezbednosti privremeno je postavljen da obavlja poslove koji su u funkciji izvršavanja zadataka operativne grupe. To drugim rečima znači, da izvršavajući taj deo zadataka, organ bezbednosti nema isti onaj tretman i isti mandat kakav ima u stalnoj formacijskoj postavci. Pošto radi privremeno na tom poslu dok postoji operativna grupa, taj organ bezbednosti se podvodi pod stavku da mu je posebno povereno izvršenje određenog zadatka, a u pravilu to znači da će biti veoma reducirane informacije koje protiču između tog organa bezbednosti i organa bezbednosti drugih jedinica u sastavu operativne grupe, kojima bi on bio nadređen. I još konkretnije. Ukoliko u kontraobaveštajnim poslovima nema relevantnih informacija za protok između organa bezbednosti jedinice u operativnoj grupi i organa bezbednosti u komandi operativne grupe, onda će ova funkcija ostati kao poten... potencijalna u stručnom rukovođenju sve dok se takva potreba ne pojavi. To je suština odnosa koji vlada u

ovakvim situacijama. Organi bezbednosti jedinica koje su ušle u sastav operativne grupe su potčinjeni u stručnom pogledu, znači samo u stručnom pogledu - organima bezbednosti iz čijeg su sastava došli kao stalna formacija. Podnose im izveštaje i polažu računa o kontraobaveštajnom stanju i poslovima, i moraju... prihvataju njihova usmerenja i sve ostalo što je u nadležnosti višeg organa bezbednosti.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Jedan kratak odgovor. Da li ste u svom radu naišli na neki podatak da je postojala stručna veza između organa bezbednosti Gardijske brigade i ostalih organa bezbednosti koji su bili u sastavu Operativne grupe Jug?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam istraživao da vidim da li je taj odnos funkcionisao. I na neki način, i one druge dodatne informacije koje bi ukazivale na to da li je bilo potrebe da on funkcionise. I jedno i drugo, znači, i ove informacije, da li je funkcionisao u smislu postavljanja dokumenata, i druge informacije koje sam razmatrao u smislu potrebe da on zafunkcioniše - ja nisam našao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste naišli na neki dokument ili trag u vašoj analizi da je postojala stručna veza, da kažem u rukovođenju - u stručnom pogledu između organa bezbednosti Prve vojne oblasti i organa bezbednosti Operativne grupe Jug?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ovde se javlja jedan problem, a to je da nema precizno određenog mandata da uslovno kažem organa bezbednosti Operativne grupe Jug u pogledu zadataka koji su stajali pred njim i ovlašćenja koja bi za to privremeno stručno usmeravanje on imao. A tu je upravo bila uloga osnivača odnosno onoga ko je formirao Operativnu grupu. Tako da u stvari i ta linija vertikalna između Operativne grupe i organa bezbednosti koji je osnovao Operativnu grupu takođe nije funkcionisala sa stanovišta podataka koji govore o takvoj funkciji.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sad ćemo preći na par pitanja koja se tiču odnosa Vojne policije organa bezbednosti. Hoćete li nam reći, mi smo puno puta ovde čuli, a da nam pojasnite sa... da kažem sa jednog jednostavnijeg i hajde da kažem pedagoškog aspekta šta to znači kada neko... organ bezbednosti u stručnom

pogledu rukovodi Vojnom policijom? To se pominje u onim članovima, i oba pravilnika, i jednog i drugog, šta to znači rukovoditi Vojnom policijom u stručnom pogledu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da bi se dobio dobar odgovor na ovo, potrebno je napomenuti da Vojna policija i organi bezbednosti imaju dva različita delokruga rada, pa onda imaju i različite načine izvršavanja tih poslova. Tako da i stručno rukovođenje iz jednog delokruga u drugom delokrugu zahteva određeno pojašnjenje. Da bi organ bezbednosti stručno rukovodio Vojnom policijom, on prvo mora dobro da poznaje delokrug Vojne policije, da ima dobre informacije o tome kakvo je stanje Vojne policije, da zna njene zadatke koje je ona dobila, i da sa informacijama koje on prikuplja i sa kojima raspolaže - načini jednu celinu, koja će govoriti o problemima bezbednosti, i na osnovu te celine - identifikuje i uvidi kako je to najbolje upotrebiti Vojnu policiju, i koje bi uticaje, stručne uticaje, trebalo izvršiti da ona svoj dobijeni zadatak od pretpostavljenog starešine što bolje izvrši. To je najjednostavnija relacija stručnog rukovođenja organa bezbednosti Vojnom policijom. Ima još dosta sadržaja tog rukovođenja, ali se svi oni baziraju na ovome što sam rekao u tom globalnom odnosu, i u metodu koji služi kao osnova za ostvarivanje stručnog uticaja.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja bih molio sada da se na ekran stavi šema koja je u elektronskoj sudnici ima oznaku 3D070093. Poštovani sude, u vašim registratorima to je u okviru tabulatora 10 prilog broj 2, to je šema motorizovane brigade, na samom kraju izveštaja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hoćete li nam reći dok stiže ovo na ekran gospodine Vuga, u čemu je razlika između jedne motorizovane brigade, posebno odnosa organa bezbednosti i Vojne policije, a posle ćemo da stavimo drugu šemu, i gardijske brigade?

ADVOKAT LUKIĆ: Engleska oznaka je 3D0701090. U okviru izveštaja se nalazi - na samom kraju.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Vuga, vi to imate u vašem izveštaju, ali recite šta je to što u klasičnoj motorizovanoj brigadi radi organ bezbednosti u odnosu na Vojnu policiju?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pre nego što odgovorim direktno na to pitanje, moram dati nekoliko napomena radi boljeg razumevanja. Prva napomena jeste, između Gardijske brigade i drugih tipova brigada kakvih ima... kakvih je bilo u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, postoje druge brojne razlike, tako da nije to jedina razlika. Ta je razlika usledila iz onih drugih razlika, a to je pre svega namenska funkcija Gardijske brigade i namenska funkcija ostalih tipova brigada, kako je to određeno u Pravilu brigada. Tako je tamo: brdska, pešadijska brdska, planinska, mornaričke pešadije i druge. Ali kad smo već kod ove razlike, znači te razlike su na neki način neposredan ili posredan proizvod prve razlike koja postoji u funkciji, a osnovno se ogleda u sledećem. U Gardijskoj brigadi kao specifičnoj jedinici namenjenoj za svoje zadatke koji su tamo napisani u mom radu, Vojna policija, bataljoni Vojne policije po ovoj liniji funkcionalne šeme su direktno podređeni komandantu brigade, i on izdaje zadatke komandantima jedinica Vojne policije, tako bar šema prikazuje.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ovo sad imamo ispred sebe motorizovanu brigadu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da. Ja govorim o jedinici Vojne policije u brigadi, a za... a za razliku od ovog što sam rekao u motorizovanoj brigadi imamo jedinicu Vojne policije koja je komandantu brigade potčinjena preko organa bezbednosti, što znači da je organ bezbednosti posrednik u komandovanju jedinicom Vojne policije koje vrši komandant brigade. Posrednik... i to nije isključen iz linije komandovanja, nego je ukomponovan i utkan u tu liniju komandovanja. Tako da preko njega idu naređenja od komandanta brigade do komandira jedinice Vojne policije, idu izveštaji i sva druga pitanja od komandira Vojne policije do komandanta, opet preko organa bezbednosti. Tako da idu predlozi organa bezbednosti komandantu za upotrebu Vojne policije i idu odluke komandanta o upotrebi Vojne policije. Dakle to je... on je potpuno utkan na relaciji komandant brigade, komandir jedinice Vojne policije, pri čemu se ne isključuje mogućnost da po sopstenoj oceni komandant može i neposredno da naređuje komandiru jedinice Vojne policije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je to slučaj sa 80. motorizovanom brigadom?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pa to je primer 80. motorizovane brigade simetričan ovom primeru, i nema neke veće razlike u tome, zato što su veze iste. Samo je u pitanju možda neki metod ako ga ima, ali ga ja nisam našao tamo da se razlikovao.

ADVOKAT LUKIĆ: Hvala. Sada bih molio da stavimo na ekran prilog broj 1 ovom radu, engleska verzija je 3D070188, u elektronskoj sudnici, BHS 3D070091. To je šema koja je sastavni deo knjige "Formacije Gardijske brigade" koju smo mi već uveli ovde kao dokaz.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I reći ćete nam šta pokazuje ta šema, po čemu je ona različita od ove koju smo sada gledali?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam u onom prvom delu prvo pomenuo ovo stanje, a sad se ono i vidi, a to znači da su bataljoni Vojne policije postavljeni u ravan sa ostalim neposredno potčinjenim jedinicama komandantu brigade i da između komandanta brigade i komandanata bataljona Vojne policije nema organa bezbednosti koji posreduje, kao što je to slučaj u pešadijskoj brigadi klasičnog tipa, kakva je prikazana na prethodnoj šemi. Ova razlika nije formalne prirode, jer smo čuli šta sve radi organ bezbednosti u vezi sa Vojnom policijom u brigadi pešadijskoj. Ovde njegova takva uloga nije prikazana, ali ona nije ni potpuno ukinuta. Ona je metodološki na drugi način sasvim drukčije izvedena, ali ne samo metodološki. Organ bezbednosti u odnosu na Vojnu policiju u ovakvom tipu brigade kakva je Gardijska brigada, ono što bi trebalo da realizuje može da realizuje preko: predlogom komandantu brigade, jer bi u protivnom direktnim uticajem na Vojnu policiju upadao u liniju komandovanja, što nije ni poželjno ni dozvoljeno. Drugo što je važno zapaziti na ovoj šemi, to je da su bataljoni Vojne policije, po mestu gde se nalaze, praktično operativne jedinice brigade namenjene za izvršavanje namenske funkcije brigade, a Vojna policija u pešadijskoj brigadi je jedinica namenjena za vojno-policijske poslove u brigadi. Postoji tu izvesna razlika, bez obzira na to što je reč i u jednom i u drugom slučaju o Vojnoj policiji. Sledeće što se ovde na ovoj šemi vidi, da organ bezbednosti ipak ima jedan deo vojnih policijskih zadataka, koji su proisticali iz specifičnosti Gardijske brigade, to jest da je neposredno potčinjeno organu bezbednosti - odeljenje Vojne policije posebne namene. I tamo piše kakva je namena tog odeljenja, da ga ja sad ovde ne razlažem dalje.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste takođe u vašem radu apostrofirali specifičnost Štaba Gardijske brigade u odnosu na Vojnu policiju, pa možete li... o tome je isto svedočio ovde gospodin... gospodin Panić, možete li nam reći što je značajna ta specifičnost sastava Štaba Gardijske brigade u odnosu na Vojnu policiju?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pošto vidimo da organ bezbednosti ne posreduje između komandanta i Vojne policije kao organ za stručno rukovođenje Vojnom policijom, i zbog specifičnosti zadataka i upotrebe jedinica Vojne policije u Gardijskoj brigadi, kao i drugih jedinica koje su u rangu ili u istoj ravni sa bataljonima Vojne policije, za koje zadatke koje... komandant naredi, razrađuje Štab brigade i stara se o njihovom sprovođenju. U Štabu brigade je formacijom predviđeno... formacijom su predviđena dva referenta, čija specijalnost je vojno-policijska, koji su u mogućnosti i za koji su predviđeni da razrađuju zadatke koje izda komandant, a tiču se Vojne policije. Tako da je funkcija organa bezbednosti u rukovođenju vojnom... stručnom rukovođenju Vojnom policijom, jednim... ili najvećim delom smeštena u Štab brigade, gde su... referenti za Vojnu policiju koji su to u stanju kao kapacitet da obave, stručni kapacitet.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Tako je funkcionalna šema postavljena. Ja nemam nekih drugih podataka o tome koji bi nešto više rekli.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja ću sada da preskočim potpuno dve da kažem bitne glave vašeg rada ali verujem da će one biti predmet unakrsnog ispitivanja, a to je oko ugrožavanja bezbednosti na teritoriji Hrvatske i onim završnim fazama Vukovarske operacije i preći ću odmah da odeljak 5 vašeg rada, oko toga bih nekoliko pitanja, a to je evakuacija bolnice u Vukovaru 19., 20. i 21. novembra. To je od stranice 48 do 50 engleska verzija, pa ću vam postaviti prvo pitanje. Gospodine Vuga, da li ste prilikom izrade vašeg rada naišli na neki dokument u relaciji sa propisima koje ste analizirali, da je major Šljivančanin bio određen da komanduje evakuacijom bolnice 20. novembra?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nema takvog dokumenta na osnovu koga sam ja mogao zaključiti nedvosmisleno da je major Šljivančanin bio određen da komanduje zadatkom evakuacije. Nema dokumenta koji govori da je bilo ko bio

određen da komanduje zadatkom evakuacije. Ne major Šljivančanin, nego bilo ko. I na osnovu toga nisam ni mogao da zaključim da je on bio određen. Aktivnosti, odnosno poslovi koji su izvršavani u toku zadatka evakuacije - ne govore u dovoljnoj meri o tome da je reč o učesnicima gde bi se tačno identifikovala komandna funkcija bilo koga od njih. Može se samo konstatovati da karakter zadataka koji se izvršavaju, njihov obim i njihovi nosioci se različito u dokumentima pojavljuju. I na osnovu rekonstrukcije tih uloga, stiče se neka slika koja je na određeni način iskristalisala pogled ko je toga najviše radio, po mestu, po obimu, po značaju, ali bez ingerencija da se tačno vidi komandna funkcija bilo koga.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste o pitanju koje ću vam sad postaviti govorili na stranici 50 vašeg rada, a pitanje je sledeće: S obzirom na ono što smo u početku govorili, delokrug rada organa bezbednosti, moje pitanje je da li evakuacija bolnice spada u delokrug rada organa bezbednosti, i kad može i da li može da se izda zadatak organu bezbednosti van njegovog delokruga? Vrlo kratko, ako možete?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Mi smo od delokruga i počeli. Napomena je bila da će se on protezati kroz čitav rad, pa moram ipak da se pozovem na deo Pravila koji nismo ovde pominjali, ali je važno da se pomene. Pravilo službe organa bezbednosti u tački 48, tačno propisuje kakve su nadležnosti komandovanja, odnosno komandanta u davanju zadataka organu bezbednosti jer se komandovanje zasniva na zakonima, na uputstvima i na drugim propisima donesenim na osnovu zakona. Prema tome, u toj odredbi koja govori da komandant može izdati organu bezbednosti zadatke iz delokruga organa bezbednosti, koji se ne obavljaju na njegovom stalnom mestu, funkcionalnom mestu, možemo zaključiti da je komandant jedinice mogao majoru Šljivančaninu dati zadatak da obavlja poslove i zadatke bezbednosti, koje on inače ne obavlja u brigadi, ali u Operativnoj grupi i na mestu gde je bilo potrebno - može da obavlja. Znači, radi se isključivo i jedino o poslovima iz delokruga organa bezbednosti. Širim uvidom u drugu zakonsku i drugu normativnu regulativu, čak ni savezni sekretar za narodnu odbranu nije ovlašćen da angažuje organe bezbednosti van njihovog delokruga. Dok za Vojnu policiju stvari stoje drukčije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Možda će biti oko toga razjašnjenja kasnije, a i piše u vašem radu kad mogu da Vojna policija... i ko donosi propise vezano za njihovo angažovanje van delokruga. Ali jednu stvar ste vi u vašem radu apostrofirali da kažem, a ja bih voleo da čujemo i usmeno. Na stranici 56, a engleska verzija na stranici 56 i 57, vi ste izneli određene zaključke o mestu i ulozi pukovnika Pavkovića u evakuaciji ranjenih i bolesnih 20. novembra. Šta vas je navelo na te vaše zaključke i koji pokazatelji ukazuju po vama na to što ste naveli u vašem radu u ovom delu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam ostvario uvid u dokumentaciju i rekao sam u prethodnom delu mog svedočenja da je dokumentacija bila osnovni izvor da vidim kako su učesnici zadatka bili angažovani. I na osnovu dokumentacije koja je meni bila na raspolaganju, najviše elemenata za ovakvu ocenu bilo je za pukovnika Pavkovića. Za ostale učesnike nema ni približno toliko pokazatelja o tome kakve su zadatke izvršavali. A kada se pogleda kakvi su to zadaci, onda se njihov karakter i sadržaj mogu vrlo približno oceniti kao važni zadaci lica koje bi rukovodilo ili komandovalo operacijom evakuacije. Mada ovaj termin ne odgovara sasvim poziciji koja se može stvoriti iz ovih dokumenata, ali je najbliže toj poziciji.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Vama su predočeni iskazi svedoka, ono što smo čuli ovde na suđenju - da je u okviru evakuacije bolnice major Šljivančanin imao zadatak da obezbedi bezbednosne uslove da se sprovede evakuacija ranjenih i bolesnih. Šta je po vama, po pravilima, trebao da radi major Šljivančanin, da bi...

TUŽILAC WEINER: Prigovor, časni Sude. Branilac je dao komentar: "Vama su predočeni iskazi svedoka, ono što smo čuli ovde na suđenju - da je u okviru evakuacije bolnice major Šljivančanin uradio sledeće...". Zamolio bih da se navede koji su to svedoci i na šta se on poziva? Uobičajeno je da kada nešto navodimo, da se kaže i izvor toga.

SUDIJA PARKER: Mislim da to mora biti konkretno, gospodine Lukiću. Hvala.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Izvinjavam se. Ja sam... mislim da je to navedeno negde u fus notama, vezano za stranicu 57 i 58, kada se... ali nemam ispred sebe sada ovaj deo sa fus notama, ali ja sam svedoku u tom smislu predočio od iskaza gospodina Šljivančanina iskaz gospodina Panića, iskaz gospodina Vukašinovića, u tom aspektu. I on je upoznat sa svedočenjima tih lica u tom delu...

SUDIJA PARKER: Zamolio bih da to iznesete pred svedoka gospodine Lukiću, da vidimo da li on to prihvata.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da. Gospodine Vuga, u pripremi za ovaj rad, ja sam vam predočavao, čuli ste sad šta sam naveo, da li se sećate tih navoda, tih svedoka, u pogledu zadatka gospodina Šljivančanina u evakuaciji bolnice koje sam ja tada predočio? I ako se sećate toga, moje pitanje je bilo: šta po Pravilima, ako bi to bio njegov zadatak šta on treba da radi, a o tome navodite nešto na stranici 57 i 58 vašeg rada?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ocena i saznanje o ulozi majora Šljivančanina temelje se na dva glavna uporišta za to, takvu ocenu. Prvi je u normativnom delu, koji ga obavezuje da obavi deo poslova bezbednosti, jer je bio i kao načelnik organa bezbednosti Gardijske brigade...

TUŽILAC WEINER: Prigovor. Časni Sude, ja nemam nijednu fus notu koja se poziva na to... bilo koje od ovih svedočenja. Jedine fus note koje se odnose na svedočenje su one koje se odnose na Panića, a koje su izmenjene u Panićevoj izjavi Tužilaštvu do njegovog svedočenja. Ovi ljudi nisu svedočili u septembru, a ovaj izveštaj je podnet u septembru. Znači sada imamo novu verziju koja je podneta u ponedeljak, ali ima samo nekoliko izmena i suština je manje više ista. Dakle, ovaj svedok nije mogao da napravi nacrt svog izveštaja na osnovu svedočenja koja još nisu bila ni data.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, biće nužno za Pretresno veće da koristi ovaj aspekt izveštaja kako bi znao na čemu se on bazira. Ako fus note to jasno ne identifikuju, moraće svedok da kaže na šta se u radu oslanjao. Ako ne možete to da uradite sada, možda to treba da se učini tokom pauze. Ali razumite, mi moramo da znamo šta je to na šta se svedok oslanjao.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, ja mislim da je to navedeno, možda ja nisam citirao dobro, ali fus note 107 i 108, ja mislim da govore o tome sada sa... to su delovi transkripta i tačno sam naveo, stranica 14.294, kao i... mogu i... mislim da čak nije ni potrebno da sada, pošto su... časni Sude, tačno su navedene gde su izmene. Svedok... koje... kao reference. Ako u tom smislu nešto bude kasnije sporno, ja mislim da smo mi to posebno ceo vikend prolazili, i nije sporno da je rad ostao isti, samo referenca koja je dostavljena i Tužilaštvu. Ako bude, videćemo tokom rada. Ali ja ću da idem dalje sa pitanjem, nije... nije nikakav problem, mogu da idem na drugu temu. Ja sam hteo da napravim referencu na jedan deo njegovog rada, gde postoji njegovo... njegov izveštaj koji je postojao u celosti, a reference smo dostavili i Tužilaštvu i vama u prilogu.

SUDIJA PARKER: Morate shvatiti gospodine Lukiću da izveštaj nije ni od kakve vrednosti za Pretresno veće ako ne znamo na čemu se on zasniva, zato što mi moramo da procenimo pouzdanost onoga na čemu se taj izveštaj temelji. Prema tome, bilo sada ili bi možda bilo bolje posle pauze, molio bih da identifikujete izvore ili zamolite svedoka da to učini.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja ću tokom pauze da tu referencu nađem, očigledno sam ja u ovom delu našao pogrešnu fus notu jer se govori o toj temi, a ja sam je možda drugačije identifikovao. Pa ću da pređem sada na drugu temu, ali onda ću ostaviti to iza pauze, kao jedno završno pitanje, a da gledam da budem blizu kraja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Vuga, vi ste objašnjavali u vašem radu izdvajanje vojno sposobnih muškaraca kao meru koja treba da se sprovede u bolnici, da ne ulazimo u sve te detalje. Pitanje moje: Koja je obaveza organa bezbednosti kada pronađe lica kojima nije mesto u bolnici?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Prvo, po funkciji, major Šljivančanin je bio dužan da, kad je već dobio zadatak da izvršava poslove bezbednosti u bolnici kao prioritetne poslove, o drugim poslovima nemam pokazatelja koje bih mogao da ocenim, ali poslove bezbednosti je svakako morao da izvrši. Imaju tri ključna pitanja koja se ovde nalaze, odnosno odgovori na to pitanje. Prvo je, bolnica je objekat koji ima standarde koji se moraju poštovati tokom celog njenog funkcionisanja. To su standardi koji joj omogućavaju da bude zaštićeni objekat.

Sve što ne pripada takvim standardima, ne bi trebalo da se nalazi u bolnici, i moralo se preduzeti nešto u smislu identifikovanja i odstranjivanja onih koji ne pripadaju bolnici. Jer je nemoguće i nedopustivo da se u takvim uslovima preduzimaju bilo kakve druge radnje koje su bile predviđene za bolnicu. Dakle, prva stepenica u tom radu je bila bezbednosno, bezbednosni poslovi vezano za lica koja ne pripadaju tu. Znači to je jedna od mera koju je on dužan da preduzme. Drugo, postoje dokumenta borbena, u kojima se može naći kako je bolnica okvalifikovana kao mesto koje je izašlo izvan ovih standarda u toku borbenih dejstava. Ne bih sad da nabrajam gde to sve stoji, ali ima - dokumentacija postoji, i ona je navedena gde sve ima podataka o tome. I to su borbena dokumenta, a ne izjave. Sledeće što je važno, već su postojali podaci o tome da se u bolnici nalaze lica čiji boravak u bolnici i ponašanje u bolnici može da se smatra određenom vrstom neprijateljskog akta prema SFRJ i JNA od same ustanove, koja im je davala podršku na određeni način da se tu nađu. Obaveze organa bezbednosti da u takvim situacijama učini sve što je po zakonima i propisima dozvoljeno, a ima tačno šta je dozvoljeno i šta treba da uradi, da se ta lica odstrane i da im se da onakav status i tretman kakav im pripada po Zakonu o krivičnom postupku, po propisima o delokrugu organa bezbednosti, po naređenjima pretpostavljenog starešine. Tri su, najmanje tri osnova postoje, po kojima je major Šljivančanin morao postupiti u odnosu na ova lica koja su se tamo našala. Pri čemu postoji različiti tretman različitih kategorija lica koja su se našla. Dakle, i za to postoji kriterijum po kome je major Šljivančanin trebao postupati. Ovo je čisto normativno, ne računajući podatke koji su mu došli u ruke, što imamo isto tako ko je dao te podatke, tako da se može osloniti na to da je bolnica bezbednosno bila potpuno neprikladna za preduzimanje mera evakuacije, dok se mere bezbednosti ne budu prethodno sve sprovele do nivoa da bolnica zaista bude bolnica.

ADVOKAT LUKIĆ: Hvala. Samo da sada u međuvremenu kažem da sam našao referencu gde sam se pozivao na svedočenje gospodina Panića i gospodina Vukašinovića. To je fus nota 113, poštovani Sude, i u njoj su navedene stranice transkripta na koje sam se pozivao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ako možemo još jednu kratku temu, i onda da ostavim završna pitanja za... za kraj. Da li je... kažite nam, procena da se ta lica prebace u kasarnu sa aspekta bezbednosti, da li je ta procena valjana?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U radu postoji, data je jedna bezbednosna slika Vukovara kako je on u to vreme izgledao da kažem sa stanovišta bezbednosti. U Vukovaru, a i po propisima vojnim, prvenstveno po vojnim propisima, kasarne u vojsci predstavljaju objekte koji po svim svojim aspektima trebaju biti najsigurniji objekti, pod uslovom da se nije desilo svima ono što se desilo kad je bila blokada. Pošto je kasarna deblokirana - prostor je bio pod kontrolom JNA, uže okruženje - kasarna se mogla smatrati nasigurnijim objektom koji se mogao koristiti za boravak više lica pod merama bezbednosti koje su propisane i drugim uslovima koji bi mogli biti neophodni za takav jedan posao, odnosno za takvu jednu radnju koju je trebalo izvesti. Otuda procena da se korsiti kasarna gotovo da predstavlja jedini izbor na terenu Vukovara. Nisam mogao da vidim da je bilo nešto što bi je eliminisalo, u smislu ovih pravilskih, normativnih i drugih elemenata koji su standardizovani za kasarne. Pogotovo što je rečeno odnosno objavljeno da je Vukovar stavljen pod kontrolu JNA. Sva druga mesta su sadržala više rizika, pa čak i onaj krug bolnice je bio više rizičniji od svega drugoga.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: U smislu veze sa samom Komandom Operativne grupe Jug, činjenica je da je u kasarni i Istureno komandno mesto. Da li to još više opravdava vaš zaključak o bezbednosti same kasarne za smeštaj privremeni tih lica?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pa to u principu predstavlja dodatni element, nije presudno, ali je dodatni element zbog čega se ta funkcija mora isto štititi sve dok ona nije ukinuta. Znači, taj dodatni element govori da su prethodne radnje koje verovatno nisu skinute, trebale da doprinesu da kasarna bude još bolje obezbeđena, i da još bolje funkcioniše po ovim elementima po kojima je trebala funkcionisati. Zato to ne daje preveliku težinu, ali učestvuje u proceni da kasarna može biti korišćena za ovakav zadatak kao prvenstveni objekat i najbolji.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani sude, ja imam još nekih pet, šest minuta, samo par konkretnih pitanja sa konkretnim odgovorima. Ako je pitanje traka, onda da napravimo pauzu, ako ne, da završim ja sada, nemam ništa protiv toga?

SUDIJA PARKER: Nastavite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Vuga, par ću vam postaviti pitanja za kraj, ostalo ćemo ostaviti za ostale učesnike u postupku. Moja pitanja će se sad svesti na vašu ocenu sa aspekta propisa o bezbednosti određenih činjeničnih tvrdnji koje smo mi čuli tokom postupka. Da li komandant jedinice može ovlastiti lice koje nije iz njegove jedinice da izdaje naređenja nekom od starešina te jedinice? Samo kratko odgovorite, pa da idemo dalje.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ne može. Zato što nema nadležnosti nad tim licima, i zato što može ovlastiti samo organe komande kojoj je pretpostavljeni.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ko može da povuče naredbu koja je izdata od strane jednog starešine, komandanta na primer?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Naredbu koju je izdao jedan komandant može povući komandant koji je izdao tu naredbu ili njegov pretpostavljeni starešina po Pravilu o rukovođenju i komandovanju, znači o tome... po principima po kojima se odvija rukovođenje i komandovanje.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ako lice, odnosno starešina koji je prethodno primio od svog komandanta neku naredbu, naredbu o povlačenju primi od njegovog pretpostavljenog starešine, šta je dužan da uradi u tom trenutku?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ako lice primi naredbu od pretpostavljenog starešine, starešini koji je njemu prethodno dao zadatak dužan je da izvesti svog starešinu o tome, da ne može dalje da izvršava zadatak koji je dobio od njega, i da prelazi na izvršavanje zadatka koji mu je dao viši starešina.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li starešina jedinice Vojne policije iz jedne jedinice može da prima naredbu organa bezbednosti iz druge jedinice, makar i pretpostavljene komande?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Mi smo govorili o subordinaciji kad je reč o Vojnoj policiji i o linijama komandovanja i stručnog rukovođenja. Ja bih samo ovde ponovio i ono što sam rekao na početku - da odluke o upotrebi Vojne policije donosi starešina jedinice u čijem je sastavu vojna policija, neposredno ili preko svog organa bezbednosti koji mu je potčinjen. To je utvrđena i propisima određena linija komandovanja. Van te linije komandovanja, ja nisam nikakve druge mogućnosti razmatrao i smatram da one ne postoje.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: U skladu sa tim, moje pitanje: komandant motorizovane brigade ako izda naređenje komandiru čete Vojne policije, da li je komandant te brigade ovlašćen da to naređenje i povuče?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Komandant koji izdaje naređenja u skladu sa propisima, može povući svako svoje naređenje kad ustanovi da nema svrhe ili da nije opravdano da se ono dalje izvršava, ili su nastale promene koje menjaju karakter onoga što je on prethodno naredio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I u skladu sa onim što ste nam objašnjavali kod odnosa organa bezbednosti kod motorizovane brigade, da li komandant tu svoju odluku može da prenese preko organa bezbednosti komandiru čete Vojne policije?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Komandant preko organa... svog organa bezbednosti, svog formacijskog organa bezbednosti može Vojnoj policiji narediti sve ono što Vojna policija po njegovoj odluci treba da izvršava. On zato ima stručnu pomoć organa bezbednosti. Pogotovo je to slučaj, odnosno to jeste tipičan primer u brigadi kakva je bila 80. brigada, jer je tu, moram napomenuti zato da se ne zaboravi, jer je tu organ bezbednosti posrednik između komandanta i Vojne policije u stručnom pogledu.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, ja nema više pitanja. Ja bih predložio sada da rad gospodina Vuge uvedemo u dokaze zajedno sa priložima, a od aneksa ćemo odustati, ja mislim da je tako naj... najlakše da ne uvodimo njega sad u ovom smislu. Znači samo predlažemo da se uvede u dokaz: rad, ekspertiza sa priložima? Ostale 65ter dokumente sam mislio da uvedemo naknadno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, time ćemo se pozabaviti kada se vratimo u 14.55 časova kada ćete nam objasniti prirodu izvora na koje se oslanjao, ako ih identifikujete u fus notama ili, ako ne, onda da nam svedok naznači na šta se oslanjao u svom izveštaju. Prekidamo sada sa radom.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, da dam prvo jedno pojašnjenje. Da ne bude... možda... možda je bila neka zabuna u mom prethodnom izjašnjenju. Znači rad gospodina Vuge sadrži aneks i tri dodatka, odnosno četiri *attachmenta*. Mi smo, kada smo ovih dana sa gospodinom Vugom radili, radili na osnovu vaših instrukcija kao što je bilo u slučaju sa svedočenjem i korekcijama rada gospodina Pringlea, a to je ono što je u stvari gospodin Moore i tražio pre nedelju dana, tako što je gospodin Vuga prethodno, kada je radio prvi rad, onaj u julu mesecu koristio kao izvore određenih svojih tvrdnji, podataka - izjave određenih lica. U tom smislu, mi smo sada njemu predložili delove svedočenja tih lica u vezi istih činjenica koje su navedene u izjavama, i to su sad te fus note na koje se on poziva sad u svom radu koji ste vi dobili, gde se više ne poziva na izjave već na svedočenja. Jer izjave, to je bilo i kod gospodina Pringlea, ako se sećate ono što je gospodin Moore sa različitim bojama naznačavao da oni delovi izjave koji nisu ušli u spise i nisu relevantni. Sve ono što ste sada dobili u ovim fus notama, u ovoj konačnoj verziji su njegova oslanjanja u svom radu na delove transkripta koji su faktički identični onim delovima gde se on ranije pozivao na izjavu, tako da ništa novo tu nema osim što je sada ono što vi možete da vidite kao referencu u transkriptu. I to su te izmene u fus notama. Mislim da za jednu referencu koju je ranije on našao u izjavi jednog lica nismo našli tu činjenicu u transkriptu, i taj pasus je izašao iz naše verzije, o tome smo obavestili... Svih ovih dana smo svakodnevno bili u kontaktu sa gospodinom Weinerom, i blagovremeno ga o tome obaveštavali. Znači, ono što ja sad predlažem da uđe u dokaze, to je rad gospodina Vuge sa četiri priloga bez aneksa, a ovi dokazi na koje se on poziva, koji su sa liste 65ter, da ne bismo gubili sad vreme sad sa gospodinom Vugom, ja sam mislio isto kao sa gospodinom Theunensom kad je bilo, znači kad završimo sa izvođenjem dokaza naše Odbrane, onda bismo pojedinačno predložili ove dokaze, dokumente da se uvedu i da dobiju svoje brojeve kao dokaze, kao i još par onih dokumentata koje mi želimo da uvedemo nakon toga, to su one izjave po Pravilu 92bis. Mislim da je ovo onako naj... najcelishodnije da ne radimo sad preko gospodina Vuge dok je on u sudnici - da svaki 65ter dokument sada dobija broj, nego da to uradimo naknadno. Eto to je ono što sam ja hteo da sada predložim i da vam objasnim.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, koliko vas mi razumemo, vi kažete da sa ispravkama koje su napravljene, izveštaj u fus notama navodi sve dokumente na koje se svedok oslanjao? Hvala. Vidim da klimate glavom.

ADVOKAT LUKIĆ: Samo još da objasnim da je ta ispravljena verzija se nalazi u elektronskoj verziji u sistemu elektronske sudnice, danas je tako uvedena.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Weiner, da li vi i dalje istrajavate u svom prigovoru s obzirom da se sada aneks ne nudi na usvajanje?

TUŽILAC WEINER: Ne časni Sude, u tom slučaju nema prigovora ako se ne uvrštava aneks.

SUDIJA PARKER: Izveštaj se usvaja u spis bez aneksa ali sa priložima.

sekretar: Kao dokazni predmet 868, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala. Hvala vam gospodine Lukiću na svemu i na tome što ste se sa tim blagovremeno pozabavili.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobar dan, gospodine Vuga.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja sam advokat Vladimir Domazet, ispitivaću vas u ime Odbrane gospodina Mrkšića. Počecu sa temom u vezi evakuacije i povezati se na ono što ste malopre na pitanje mog kolege Lukića

objašnjavali svoj nalaz na strani 76 u pogledu izbora kasarne kao najpogodnijeg objekta, sećate se?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Najpre bih voleo da mi kažete šta ste vi utvrdili, ko je i kada odredio da se u kasarnu vode zarobljenici?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ovde je reč o tome da je izbor kasarne najpogodniji objekat. Znači, reč je o kasarni kao objektu u koji su se zarobljenici mogli odvesti u tom trenutku u Vukovaru kao najpogodnijem mestu gde su oni mogli biti obezbeđeni po standardima koji važe za kasarne. Ali ovde ja nemam egzaktno utvrđeno ko je odredio da se ide u kasarnu. Znači, ja o tome ko je odredio nisam našao neki pisani trag. Ima u izjavama sa brifinga i sa drugih mesta, ali ja nisam to uzeo kao čvrst stav da je to tako odlučeno, bar ne u pismenoj formi nema tako nešto.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A zašto eventualno niste uzeli kao čvrst stav?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Mogao sam da uzmem kao čvrst stav na osnovu izjave načelnika Štaba, ali ja se nisam za to odlučio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da hoćete da kažete da je gospodin Panić, na njega ste mislili verovatno, rekao da je kasarna bila određena za odvođenje?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Po mom sećanju, u izjavi koju sam ja imao, na brifingu je bilo reći o kasarni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ali reći ću vam, za Sud je to referenca, transkript sa ovog suđenja 14.295, gde je gospodin Panić rekao da kasarna nije pominjana, da je trebalo da se ide za Sremsku Mitrovicu, i da je konvoj trebalo da ide u Sremsku Mitrovicu. On dakle nije pominjao, možda ste na nekog drugog mislili? Kad kažete izbor kasarne kao najpogodniji, da li je pretpostavka da je ta kasarna obezbeđena ulaznim punktom, ljudima koji kontrolišu ulaz, da je ograđena po propisima, i da ima naravno sve ono što treba da ima jedna kasarna?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: O kasarni postoje jasni propisi kao o objektu, kako se ona uspostavlja i kako funkcioniše. Prema tome, nigde nije izuzeto da određena kasarna može u takvom smislu da odstupa da nije u dovoljnoj meri kasarna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ovo vas pitam zbog toga što su i svedoci govorili, a i činjenice, da se mnogo ljudi kojima tamo nije bilo mesto našlo u toj kasarni - kada su bili autobusi. I objašnjenje svedoka je bilo da su ulazili na sve načine, ograda nije bilo na mnogim mestima, dakle - da nije bila ograđena. Da li je u takvom slučaju po vama kasarna toliko bezbedno mesto, u ovakvoj situaciji u kojoj je tada faktički bila?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Kasarnu ne čuva ograda, nego vojska.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Da li je inače vaše tvrđenje o nalazu da je kasarna bila određena za sabirni punkt?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam na osnovu elemenata koji govore o kasarni i iz ranijih standarda koji su mi poznati kao vojniku koji je živeo u kasarni, a bio i na određenim poslovima i dužnostima u kasarni, u odnosu na vukovarsku situacija ustvrdio da je to izričito najpogodnije mesto zbog onih elemenata o kojima sam govorio. Da li su oni svi bili apsolutno zastupljeni, o tome brigu vodi onaj ko je komandovao kasarnom, i u kojoj meri su oni funkcionisali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da ste kad ste pravili nalaz to razmatrali i teorijski, i da niste imali u vidu konkretnu situaciju koja je tada bila u Vukovaru, odnosno u kasarni?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam imao konkretnu situaciju koja je bila onakva kakva je, ali sam morao isto tako da uvažim i činjenicu kako je kasarna definisana u normativnim dokumentima u Pravilu službe oružanih snaga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. A da li ste gledajući spise predmeta ili dokumentaciju došli do zaključaka da su postojali i bili korišćeni kao sabirni punktovi "Velepromet" i "Ovčara"?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam našao u spisima procedure koje su bile vezane za "Velepromet", ali on nije definisan isključivo kao saborni punkt nego

mesto gde je vršena trijaža lica koja su se nalazila posle dejstava na, da kažem nezbrinuta, i nisu još imali jasnu orijentaciju kakva će biti njihova budućnost, gde će živeti i tako dalje. Iz te sredine je vršena selekcija lica, koja su trebala da imaju status ratnih zarobljenika. I za jedan broj tih lica, koliko sam ja našao u podacima, u nekim trenucima se računalo čak i na kasarnu. Ali ja nisam našao da su oni tamo boravili duže. Našao sam da je Mitnička grupa koja se predala, položila oružje, bila smeštena na objektu "Ovčara" 18. i da je 19. transportovana u Sremsku Mitrovicu po svim standardima koji važe za ratne zarobljenike koji predaju oružje i ne pružaju otpor, i dobiju status po Ženevskoj...Ženevskoj konvenciji (Geneva Convention).

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li ste došli do podataka proučavajući ovo da je "Ovčara" bila i određena kao logor za ratne zarobljenike?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Podatak koji govori da je "Ovčara" bila određena za ratne zarobljenike je onaj kad je doneta odluka gde će se smestiti Mitnička grupa. Takav sam podatak našao, drugi nisam našao... kad je vršen izbor, izvinite, da dodam i to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Govorili ste o tome da, vaš stav je da evakuacija bolnice nije zadatak koji pripada delokrugu organa bezbednosti, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada to kažete, da li mislite na evakuaciju bolesnih lica ili na evakuaciju koja je trebalo da bude obavljena, u kojoj očigledno nije trebalo da budu samo bolesna lica ili eventualno civili zatečeni u bolnici, već i lica za koje se sumnja da su izvršili krivična dela?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U ovom času kad sam dobio to pitanje, a i ranije, stalno sam mislio na evakuaciju kao jedinstven zadatak dok se nije razložio na podzadatke onako kakav je njen proces bio. Jer ni hrvatska strana sa svoje strane nije učinila sve da se pridržava normi u vezi sa bolnicom, a pošto je znala da predstoji evakuacija, ona je učinila sve da stvori nenormalne uslove. Tako da mislim i ostajem pri tome da je onakvo stanje u bolnici zahtevalo da se preduzima ono što je ranije rečeno, da ne ponavljamo, sa stanovišta bezbednosti, ali istovremeno to je bio i iznuđeni potez na određani način koji je hrvatska strana

nametnula. Dakle, još jednom govorim, reč je o evakuaciji kao jedinstvenom zadatku, onako kakva je procedura bila i kako je on stvarno realizovan. Ali je ipak bio u početku jedinstven zadatak. Dakle, o tom mislim kad govorim to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li reći, ako po vama to nije zadatak koji pripada delokrugu organa bezbednosti, kome pripada? Ko bi bio...

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: O tome kome će takav zadatak pripasti odlučuje komandant jedinice. Ja nisam bio u poziciji da razmišljam o tome ko bi mogao izvršiti zadatak, jer je trebalo poznavati kakve sve mogućnosti stoje na raspolaganju, jer su one bile sužene u znatnoj meri. Ali ako je postojao razlog da neko bude, onda je to trebao biti oficir koji je bio na nekom drugom položaju. Organima bezbednosti takav zadatak ne pripada po propisima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste se u svom nalazu, kada ste se pozivali ili zaključivali na osnovu izjava svedoka, možemo li se složiti s time, najviše pozivali na potpukovnika Panića i na njegove izjave, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam se pozivao na potpukovnika Panića u meri ukoliko je on bio uključen u sve ove aktivnosti i u meri koliko su se one bez drugih lica odvijale.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. A da li vam je poznato da je potpukovnik Panić ovde, pred ovim časnim Sudom izjavio, to je transkript 14.294 da je "Šljivančaninu izdat zadatak za 20. jedanaesti ujutru za evakuaciju bolnice"?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pokušavam da se setim tog dela da je to Panić izjavio. I on mi nije ostao u sećanju ne zato što nisam želeo da ga upamtim nego jednostavno nije... nisam ga konstatovao da je bio tu. Ako je rekao ovde, ja to moram da vidim, pa da na osnovu toga procenjujem šta to znači.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malopre je bilo reči da je upravo vama kao referenca pokazna sledeća stranica, 14.295. Da li to znači da ova prethodna nije ili se ne sećate da ste tako nešto videli?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja moram ovde reći da se ne sećam, kao što sam malopre izjavio, ne sećam se da mi je taj podatak bio prisutan u bilo kom obliku na takav način. Prema tome, ako vidim taj podatak da je to tako tačno,

onda ga u kontekstu ostalih događaja moram proceniti i reći šta bi on mogao da znači. Ovako to ne bih mogao reći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da pogledate stranicu 49 na BHS nalaza, gde u tački B1, nadam se da će na engleskom moći da identifikuju tačku B1, vi kažete da je "komandant Mrkšić, pored ostalih starešina odredio i majora Šljivančanina." Radi se o evakuaciji. Jel' ste našli taj...

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da, našao sam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći koje su to "ostale starešine", da li ste vi mogli da identifikujete?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ovde je upotrebljen termin koji se odnosio na medicinsko osoblje, na lekare.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, kad ste rekli "ostale starešine" mislili ste na lekare?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Na lekare, vojne lekare... vojni lekari su isto starešine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste u toku razmatranja svih ovih spisa došli do podataka ili znali iz drugih izvora o telegramu generala Ace Vasiljevića? Ako znate na šta se odnosi, da dalje ne kažem - da li imate komentar na to?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja tekst telegrama nisam video, pa bi moj komentar bio neprikladan jer ne mogu da znam tačno sadržaj telegrama. Mogu iz pričavanja, ali je to nedovoljni za tačno utvrđivanje.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Želim poštovani Sude za transkript da se konstatuje, sad sam pogledao stranicu 14.294 i 14.295 transkripta svedočenja gospodina Panića i tu se na te dve stranice ne pominje ono što je moj uvaženi kolega rekao da je gospodin Šljivančanin bio nadležan za evakuaciju bolnice. Ja to ne nalazim u tim stranicama, pa sam to želeo za transkript da stoji.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Časni Sude, ne mogu u ovom trenutku da proverim, ja sam siguran dakle 14.294, na toj stranici transkripta se govori, to je izjava Panića 8. novembra ove godine "po zadatku Šljivančanina 20. ujutru", a na 14.295 o tome da je konvoj trebalo da ide u Sremsku Mitrovicu, i da nije pominjana ni "Ovčara", ali ni kasarna. Gospodine Vuga, da li vam je poznata opet izjava Panića, to je 14.318 broj stranice da se iznenadio kad je video autobus u kasarni, jer kako je rekao, to nije bilo predviđeno? A da je on to morao da zna ukoliko je takvo naređenje postojalo. A i još su neki svedoci o tome govorili.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: O iznenađenju ne bih mogao da komentarišem da li je on bio iznenađen ili nije bio iznenađen, zato što samo iznenađenje po sebi ne bi moglo da mi predstavi neku tačnu procenu kakvog je karaktera. Ne znam tačno kakvog je karaktera iznenađenje kad se vidi autobus u kasarni, jer nemam daljih dodatnih informacija zbog čega je iznenađenje nastalo.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Pa ako mogu da kažem, upravo je njegova reč, "jer to nije bilo predviđeno". Da li je to iznenađenje, da li to znači da tako nešto nije bilo predviđeno zadacima?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Za eksperta bi moglo biti da nije predviđeno ni po vremenu, ni po načinu kako je došao, i tako dalje. Znači, čitavi niz okolnosti drugih moraju da se uzmu u obzir da bi se sasvim tačna konstatacija mogla izvesti, pa vas molim da ne nagađam ni ja oko toga šta bi to moglo njegovo iznenađenje da znači. On bi trebalo odgovoriti sasvim precizno u kom smislu vodi to njegovo iznenađenje.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Ako sam vas malopre dobro razumeo vi ste rekli da niste utvrdili ko je izdao ti naređenje da autobusi idu u kasarnu, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nisam nedvosmisleno utvrdio, znači ne mogu da stanem iza stava da tačno znam ko je, kada i gde izdao naređenje da idu u kasarnu.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li vam je tokom brifinga, priprema koje ste imali rečeno o tome ko je o tome eventualno svedočio?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Po mom sećanju, radi se o Ljubiši Vukašiniću da je on, po sećanju, zato napominjem sa rezervom zato što je taj deo bio po meni ne presudan u smislu mogućnosti izbora, pa se nisam zbog toga oslanjao da li će na neku drugu stranu ili tu, jer se očito radilo o nekakvom etapnom ili sasvim jasno, etapnom sprovođenju tamo kud su trebali da idu ratni zarobljenici, to jest u Sremsku Mitrovicu. A takvo sprovođenje je predviđeno Pravilom službe Vojne policije, odnosno Upustvom za primenu Pravila službe Vojne policije, dakle nije u suprotnosti sa pravilom, ako se etapno vrši sprovođenje.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hoćete li pogledati stranicu 62 vašeg nalaza, podtačku 7, tačka 3?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Dakle 2. stav. Ja ću ga evo, pročitati, a vi ćete mi reći šta ste mislili time, vaš komentar. Dakle radi se o 7, tačka 3 pasusu.

TUŽILAC WEINER: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Weiner?

TUŽILAC WEINER: Časni Sude, mi ne možemo da pronađemo tu stranicu ali postoji jedan metod kojim možemo da ubrzamo pronalaženje stranica. Možda kada bi nam bio rečen broj fus note koji se nalazi na toj istoj stranici, onda ćemo znatno brže da pronađemo odgovarajuću stranicu. Recimo, strana 59 je na BHS-u, a tamo se nalazi fus nota 58, mi onda odatle možemo da pokušamo da pronađemo.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Weiner, možda će to pomoći.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Ako ne može, mislim ova tačka 7, tačka 3, fus nota na ovoj stranici je 124. Pročitaću ovo: "Major Šljivančanin je na osnovu važećih propisa i kriterijuma za kasarnu kao vojni objekat mogao, realno mogao zaključiti da će ratni zarobljenici posle bezbednog sprovođenja od bolnice do kasarne i razmeštaja autobusa sa neposrednim obezbeđenjem u krugu kasarne, imati potpunu zaštitu, uključujući i bezbedne pripreme za njihov transport i

sprovedenje u Sremsku Mitrovicu". Završio sam taj citat. Jel' to stoji u ovom vašem nalazu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Stoji.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hoćete li objasniti da li bi iz toga proizilazilo da ste uzeli ili zauzeli stanovište da je to major Šljivančanin odlučio, ili je nešto drugo u pitanju?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ovde doslovice piše šta piše, a to je da je realno mogao zaključiti o tome kakva je kasarna kao objekat sa stanovništa mogućeg smeštaja ratnih zarobljenika. I ne piše više ništa u smislu šta znači. Znači, mogao je realno zaključiti i pozivamo se na osnovu važećih propisa, i mogao je realno zaključiti na osnovu kriterijuma za kasarnu kao vojni objekat. To je sve što tu piše.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Samo da... malopre je bilo prigovora u pogledu izjave Panića. Kolega Vasić je našao izjavu o evakuaciji o kojoj je Panić govorio - da se nalazi na stranicama 14.384 i 14.385. Kada smo na ovoj već stranici vašeg nalaza, gospodine Vuga, sledeći 7.4, gde ste citirali iz ratnog dnevnika za 20. jedanaesti. Da li ovde stoji da je regulisana aktivnost oko čišćenja, kontrole, evakuacije i transporta civilnog stanovništva iz "Ovčare", "Veleprometa" i bolnice Vukovar?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Stoji, stoji.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li se možemo složiti da sem civilnog stanovništva ništa drugo nije navedeno ovde?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da, tačno.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Malopre ste rekli o odlasku autobusa - da je to trebalo da se vrši neko okupljanje, verovatno ste mislili ili ste imali u vidu izjave nekih svedoka da su autobusi išli po tri, pa naredna tri autobusa, pretpostavljam. A da li vam je, ukoliko je to tako, poznato da su svedoci, naročito oni koji su bili u tim autobusima, pred ovim Sudom govorili o tome da je konvoj išao jedinstveno, dakle svi autobusi odjednom? I od bolnice u kasarnu i iz kasarne na "Ovčaru"?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Je li to pitanje?

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Za mene činjenica kako su išli autobusi u smislu realizacije mera bezbednosti je konstatacija koja nije bila u krajnjoj liniji relevantna u pogledu obaveze zaštite i u pogledu mesta smeštaja, da li su išli zajedno, da li su išle tri. Ima samo jedna konstatacija koja se tiče odlaska autobusa, a to je da se oni u krugu kasarne gde su se ukrcavala lica za transport, nisu smeli nalaziti dugo. E sad je pitanje procene šta je tu dugo, a šta je kratko. To je jedino što bi se moglo reći ovde u pogledu transporta, i da je transport išao ili po jednoj varijanti tri i tri, ili u šest bezbedno, jer nije bilo nekih incidenata koji su usput mogli poremetiti njihov transport do mesta koje je određeno. To su činjenice koje govore o bezbednosti za vreme transporta od bolnice do kasarne.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: A da li ste mogli utvrditi pre svega ko je doneo odluku da ti autobusi idu na "Ovčaru"?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U ovom delu koji je meni predložen do sada, nema identifikovano lice koje je donelo odluku da ratni zarobljenici idu na "Ovčaru".

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. A hoćete li mi reći, s obzirom na odgovor na prethodno pitanje, kada ste govorili da je moglo i na ovaj i na onaj način, da li je pravilno organizovani konvoj bio sa vozilom koje je na čelu kolone, posebno vozilo koje je na kraju kolone i da je tako trebalo da bude obezbeđen taj konvoj?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Na koji se konvoj misli?

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Konvoj... kad kažem konvoj, mislim na autobuse, čak i da je bilo tri. I da su bila tri, pa tri, ili da su svih šest recimo išli odjednom. U svakom slučaju dakle, da li je trebalo na taj način obezbediti taj konvoj?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Postoje različiti načini postizanja mera bezbednosti, tako da nije izričito obavezno da mora ići vozilo napred ili vozilo nazad. Pitanje je kakve su druge mere bezbednosti mogle usput biti preduzete. Ja nemam takav podatak koji bi mi rekao da bi to bilo najbezbednije. Jeste moguće, ali nije i najbezbednije, jer je najbezbednije da se vidi kud će se proći. Kakve su

ugrožavajuće delatnosti na pravcu prolaska, tako da i vozila i konvoji koji imaju vozilo napred i vozilo nazad isto tako mogu biti izloženi ugrožavanju kao i oni koji nemaju. Ako je pravac kretanja izabran na mestu gde mogu biti ugoženi.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Preći ću gospodine Vuga na jednu drugu temu, a to je... spomnuli ste vrlo često i značajno odluku Vlade, navodno donetu na sednici u "Veleprometu" 20... Da, 20. novembra. Da li ste došli u svojim... istraživanju uopšte, na osnovu čega postoji ta odluka, da li uopšte postoji takva odluka? Da li ste imali ikada dokaze o postojanju takve odluke, mislim na odluku o preuzimanju zarobljenika iz bolnice? Pismenu odluku?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Oko definicije odluke može se govoriti o zaključcima koji isto tako predstavljaju odluku onog ko je zaključio da treba tako da bude. S tim što ja nisam imao pismenu odluku, ali o tome ima... ima lica koja govore da je takva... takav zaključak i takav stav zauzet, a to bi... to bi bila i odluka Vlade. Mada ne u pismenoj formi.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Vi ste se u svom nalazu za ovu činjenicu čini mi se oslanjali isključivo na iskaz potpukovnika Panića, je li sam u pravu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam se oslanjao i na iskaz pukovnika Vujića.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Govorili ste u svom nalazu o organu bezbednosti koji je prisustvovao sednici Valde, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Na koga ste mislili?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Na pukovnika Vujića, ovlašćenog starešinu u organima bezbednosti.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li ste imali prilike da se upoznate sa izjavom Vujića, pogotovo u tom delu kada je svedočio o onome što se dešavalo na toj... na tom sastanku?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam se upoznao sa njegovom izjavom, ali ja sam bio prisutan i na nekim mestima... na mestu gde je pukovnik Vujić svedočio u jednom postupku koji se vodi u Beogradu pred Specijalnim sudom za ratne

zločine, gde je suđeno počinocima. I deo te izjave koju je on tamo dao govorio o njegovom prisustvu sednici Vlade. Znači, konstatacija da je bio prisutan sednici Vlade, dakle i u toj izjavi se može računati da je ono što je izgovorio po njegovom sećanju moguć oslonac za ono što je kasnije izjavljivao.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da. On je svedočio i pred ovim Sudom. I ne znam da li ste upoznati tom... sa tom izjavom, jer vi ste navodili da je Vujić izjavio da je on govorio o tome da zarobljenici moraju u Sremsku Mitrovicu, da je to... i da on, o tome je svedočio, govori u ime Vrhovne komande i Uprave bezbednosti. Da li vam je poznata ta njegova izjava?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Postoji jedan deo tog odjeka te izjave. Ne, samu izjavu nisam tako pročitao autentično, i nisam došao do baš tačne... tačnog citata šta je on tamo izjavio, ali u njegovim izjavama ima značajnih razlika koje mogu da posluže kao dokaz da njegovo sećanje nije potpuno tačno, kad je reč o tome šta je on sam sve rekao. Ali je pouzdano da je bio prisutan, i da je kasnije o svom prisustvu govorio i drugim licima.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Gospodine Vuga, ja kada govorim o izjavi Vujića, govorim o izjavi pred ovim ovde Sudom, jer to jeste dokaz u ovom... Ostale izjave koje vi eventualno pominjete, nisu dokaz u ovom Sudu, i o njima ne mogu ni da raspravljam, niti da vas to pitam. A da li vam je poznato, zato sam vas i pitao da li vam je poznato njegovo svedočenje pred ovim Sudom, i da li vam je poznato da je ovde svedočio, da je po ulasku potpukovnika Panića u salu prekinuta sednica, i da uopšte nije nastavljena posle toga, da su mu prišli ovi... ovi članovi i s njim razgovarali?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Taj deo mi nije u sećanju. Nije isključeno da sam, ja sam pratio malo preko interneta, ali nije isključeno da mi je to promaklo. I kad to vidim, ja ću videti kakvo to značenje ima, i kako to može da se odrazi na zaključak o sednici Vlade i o događajima na sednici Vlade.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: A ono što je čini mi se još važnije u toj izjavi Vujića, on pred ovim Sudom nigde nije izjavio da je donet zaključak ili odluka Vlade o preuzimanju zarobljenika. Dakle, iz njegovog iskaza se to nigde ne vidi. Da li ste... da li ste eventualno to imali u vidu ili ne? Pošto ste rekli

malopre da pored potpukovnika Panića ste se bazirali na iskazima pukovnika Vujuća?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Naravno da sad moram da vratim ceo iskaz jer ga nemam, i onda bi morao da vidim u kojoj meri taj iskaz menja ovaj zaključak o ratnim zarobljenicima i o sednici Vlade. Postoje i druge, postoji izjava Gorana Hadžića o tome šta je Vlada zaključila, koju je dao Radio Šidu. Znači, moramo naći da vidimo kakva je izjava bila, pa da uporedimo, da vidimo šta...

TUŽILAC WEINER: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Weiner?

TUŽILAC WEINER: Ovaj svedok sada govori o svedočenju Gorana Hadžića iz Šida. To nije deo u ovom predmetu.

SUDIJA PARKER: Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Moram da odreagujem. Nije svedok prvo... ovo što je rekao gospodin Weiner, ali sam nešto hteo da kažem i u vezi ovog načina ispitivanja. Svedok je rekao da postoji izjava na Radio Šidu, misleći na onu izjavu koju je gospodin Hadžić dao na televiziji, a možda na engleskom, ovaj... i on se poziva, čak ima referenca u fus noti da se poziva na... na izjavu gospodina Hadžića koja je uvedena kod nas kao Dokaz. To je dokaz 576. Ali drugu stvar sam hteo da kažem poštovani Sude, sad kad sam već dobio ovu reč. Čini mi se da ovakav način ispitivanja sada od gospodine... gospodina Domazeta ide ka tome da ispituje svedoka šta sve zna o tome šta je ko rekao. Prvo, moram da napomenem, malopre kada je ponovo data ona referenca za svedočenje gospodina Panića, baš se desilo ono što je sad Domazet rekao da se ne koristi. Predočava se ono što je bilo u pitanju... tima gospodina Mrkšića, citiranje izjave gospodina Panića - da je to on izjavio pred Beogradskim sudom... pred ovim Sudom, a onda toga... nakon toga odgovor gospodina Panića, koji jeste jedino ovde relevantan - nije predodčen svedoku. Pogledaćete to kad budete videli te stranice. Znači, sad se svedoku predočava činjenica da je on ovde izjavio nešto što on nije izjavio već što mu je

kroz pitanje predočeno. Samo u tom smislu ne želim da bude zbunjivanja svedoka. Ako se svedoku predočava neka tvrdnja iz transkripta, molim da se tačno kaže šta je taj svedok tu rekao, a da ne idemo u tom pravcu da se ovde veštak ispituje šta zna o tome šta je ko kada rekao. Mislim da... da taj put ovog ispitivanja može da dovede do zbunjivanja svedoka. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Odgovarajuće je da gospodin Domazet iznosi pred svedoka druge delove iskaza za koje se smatra da su suprotni od onog gledišta koje je svedok dao u svrhu njegovog izveštaja. Na osnovu onoga što je rekao gospodin Lukić, pozivanje na raniji dokaz u Šidu, a da nije bilo pozivanja na iskaz dat na Sudu, već na ono što je rečeno na radiju ili televiziji, a što jeste uvedeno u spis u ovom Pretresnom veću vezano za taj predmet, i bez ikakvog komentara koliko je to pouzdano - to je onda izgleda odgovarajuća osnova za pitanje gospodina Domazeta. Međutim drugi komentar gospodina Lukića gospodine Domazet jeste nešto što je značajno. To je uobičajena zamka - da se pogleda pitanje koje je izneto svedoku i da se smatra da je to deo iskaza tog svedoka. U stvari, ono što svedok kaže kao odgovor na to pitanje je ono što mora biti važno. Možda se u odgovoru kaže nešto drugačije od onoga što je sadržano u pitanju. Koliko se gospodin Lukić seća ili je proverio, ali u ovom slučaju je odgovor bio sasvim drugačiji od pitanja, a vi ste svedoku izneli pitanje kao da je to bilo svedočenje. Dakle, bolje je da proverite svoju poziciju pre nego što kažete da je to iskaz, pre nego što nastavite sa ovim pitanjem.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala, časni Sude. Zbog ograničenog vremena neću moći sada time da se bavim, ukoliko je ovaj... Međutim, ta stranica transkripta je pred... Koliko ja vidim, odgovor je bio "Pa, ja sam to rekao, ali". Ima jedno objašnjenje, zaista se ne bih zadržavao, cenićemo i videćemo to, mislim da i nije ovde bitno mnogo. Moje pitanje u vezi svedoka je upravo da vidim na osnovu čega je gospodin Vuga došao do jednog zaključka koji je ovde dosta važan, a on je došao do zaključka da su zarobljenici iz bolnice predati Vladi, i pokušavam da dođem do čega: da li je to samo na osnovu izjave Panića, čuo sam malopre odgovor da je to u pitanju i svedočenje Vujića, pa sam morao da skrenem pažnju da u svedočenju Vujića tog nema. Međutim, sada je svedok pomenuo Gorana Hadžića - da li je Goran Hadžić naveden u vašem nalazu kao izvor podataka?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja sam u razmatranjima pokušao da uporedim, da izvršim upoređenja. E sada ne mogu da kažem da je on izvor podataka. To je jedna od konstatacija na osnovu kojih se može proveravati samo ono što se događalo, ali ne kao izvor podataka koji je meni koristio kao osnovni izvor podataka za zaključivanje. To je jedan od metoda da se proveru da li ima još nekih dodatnih informacija koje će ići u prilog nekoj konstataciji koja može biti ovakva, a ako je bilo drugačijih, bila bi drugačija.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da. Ali gospodine Vuga, nije li malo protivurečno vašem stavu kada ovo kažete, i da ne prihvatate recimo iskaz Panića za kasarnu - ako je to izjavio, a prihvatate da je navodno na sednici on saznao da... da je Vlada donela odluku o preuzimanju zatvorenika?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Razlika između ova dva iskaza je u tome što ja nisam... nisam govorio o tome da ne prihvatam, nego ne nalazim uzroke koji su doveli do takvog iznenađenja - to je suština bila mog odgovora - da on bude iznenađen što su... što je autobus jedan u kasarni. Nije mi to bilo ovako dovoljno uverljivo - gde su uzroci takvom iznenađenju? Eto, to je bio moj odgovor na to pitanje. A ovo drugo pitanje je sasvim nezavisno od toga, i moje uverenje za ovo drugo pitanje je druga... i druge je prirode njegov položaj u kome se našao na sednici Vlade.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da, ali je, složićete se on dakle jedini koji o tome govori, ili tvrdite i dalje da i od Vujića takav podatak ste imali?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja mogu da proverim ovu drugu tvrdnju jer ne mogu sada na nju kategorički da odgovorim, a za ovu prvu je apsolutno prihvatljivo da je on sada 'ajde jedini, ali je takav kakavm je, znači to sve.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li vam je u toku pripreme predloženo šta je potpukovnik Panić, dakle posle ovog vašeg nalaza - ovde svedočio pred... pred Sudom? Po ovom pitanju sednice u "Veleprometu"?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Po onome do čega sam ja došao tu, pri čemu ne pretendujem na to da je baš svaki detalj odnosno da je sve bilo ovaj, upamćeno sa moje strane, ja nisam našao ozbiljan razlog da potpuno... da promenim ovaj zaključak o kome je ovde reč, znači nisam takav razlog našao u svedočenju Panića kasnije. Pri čemu možemo da vidimo da to podvrgnemo reviziji, ako za to

postoje razlozi. Ali ja kad sam to saslušao i kad sam po onom sećanju šta je bilo - zadržao sam zaključak u opštem smislu kakav on jeste.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Ipak ću morati da citiram, pošto kažete tako da smatrate da ne bi došlo do bilo kakvih razlika, izjavu Panića pred ovim Sudom. To je stranica 14.313, red 13. - kada govori šta je po dolasku u kasarnu navodno rekao svom komandantu - komandantu Mrkšiću. Što je inače osporeno od Odbrane Mrkšića, ali reći ću šta je on rekao, da li je to: "Rekao sam im..." dakle govori o predstavnicima Vlade, "...da mi je komandant rekao da će prihvatiti njihovu odluku". Da... da li to znači da su oni predati njima, ili imate nešto drugo u vidu kada kažete i razrađujete tu tezu da je time... da su zarobljenici predati Vladi na dalji postupak?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ako svedok koji je bio tamo izjavi da je prihvaćena odluka, ja nemam tumačenja osim pravog značenja takve izjave - da je odluka prihvaćena.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Ne. Gospodine, ovde stoji "da će prihvatiti njihovu odluku". Znači treba da postoji odluka, da tu odluku ima neko, pa da je onda prihvati i da sigurno izda određeno naređenje u vezi toga. Da li tog ima bilo gde u onom što ste vi gledali od dokumenata?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Takva procedura nije tamo ispoljena. Ja ne tvrdim da je tako donošena odluka.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja mislim da je bilo fer pročitati svedoku i sledeću rečenicu koju je svedok Panić rekao ovom prilikom, kada je citirana ova rečenica.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Ja na žalost u svojim beleškama nemam sledeću rečenicu, samo imam ovu rečenicu. Nemam ništa protiv da gospodin Lukić pročita ako smatra da je značajno. Ali ja sam pozvao gospodina Vugu da ovo objasni. Ako smatra da je potrebno, ja se s ovim l ne bih dalje... lično ja zadržavao.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, ja mislim da ovo nije stvar redirekta nego je baš... baš stvar vezano za ovo pitanje. Sledeća rečenica glasi: "Posle toga, rasprava nije dugo potrajala. Prirodno, Hadžić je izneo zaključke i sednica je završena ubrzo nakon toga".

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: U redu. Ako kolega smatra da ovo nešto bitno menja stvar. Ja zaista to ne vidim. I... Završavao bih s ovom temom time što bih vas pitao da li ste tokom priprema upoznati ili gledanjem predmeta možda - da su ovde na zahtev Tužilaštva pred ovim Sudom uvedene po Pravilu 92bis izjave svedoka, ministara ili članova koji su prisustvovali sednici u "Veleprometu"?

ADVOKAT DOMAZET: Kod Suda, to su dokazni predmeti 387, stranice 3.145 do 3.148, dokazni predmet 388 od 3.172 do 3.191, dokazni predmet 389 od 2.507 do 2.508 i od 2.536 do 2.537 i dokazni predmet 390 od 3.056 do 3.071.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da su to izjave u kojima, ako ne znate da predočim, a možda ćete se setiti, govore da i nije bila ni prava sednica, već jedan sastanak bez kvoruma, i da nije doneta ovakva odluka, da se protivile... Dakle, uopšte ne pominju ovo o čemu je potpukovnik Panić svedočio - već potpuno suprotno viđenje svih ovih ljudi koji su prisustvovali tom sastanku. Da li ste... moje pitanje je da li ste imali to ili ne?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nisam imao to.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. A da li vam je bilo poznato tokom priprema...

SUDIJA PARKER: Pre nego što nastavite gospodine Domazet, svedok treba da nam kaže da li onaj dodatni deo koji je pročitao gospodin Lukić nešto utiče na njegov prethodni odgovor, a to se tiče onoga šta se dogodilo na sastanku, jer se tu kaže da: "Posle toga, rasprava nije dugo potrajala. Prirodno, Hadžić je izneo zaključke i sednica je završena ubrzo nakon toga." To možda može ili ne mora da utiče na ono što svedok ima da kaže. Ako utiče, možda bi to svedok mogao da kaže.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala, časni Sude, evo pitaću svedoka. Mislim da je i on ovo pitanje razumeo. Sećate se šta je pročitao gospodin Lukić kao nastavak one rečenice koju sam vam ja predočio: Da li to nešto utiče ili menja u onome što ste vi rekli?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U ovom slučaju prekid sednice u momentu kako je ovde opisano, i na način kako je tu opisano sa izjavama jedne strane i onoga što ste vi pročitali kako je sednica završena, dovodi do zaključka da je ipak neko tu bio zadovoljan, jer su pritisci bili da se preuzmu zarobljenici. Ja ne mogu da iz toga izvučem sad... svako je za sebe mogao izvući zaključak da li su oni došli u ruke ili nisu došli u ruke, ali činjenica da je sednica završena u času, onom času kad je onako, onakav zahtev ispostavljen. Znači, to samo po sebi ovakvo kakvo je postaje kao jedna... jedan od mogućih zaključaka. Ja ne mogu, to će, Sud će presuditi šta je tu stvarno tačno, a ja mogu da kažem da takav kraj sastanka može imati i takav zaključak kakav je ovde. Prema tome, ne insistiram u ovom smislu da je jasno bilo i nedvosmisleno, da nije bilo ovo što sam ovaj, ovde izneo. Znači, nemamo ni tu mogućnost. Trebao bi zaista da onda uzmem širi kontekst svih događaja, jer samo po sebi to je izvod iz jednog dela, pa da onda to i sve ostalo vidim kako je išlo, pa bi se smisao potpuno mogao razjasniti.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, sada moramo na pauzu, a nastavićemo sa radom u 16.20 časova.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, časni Sude.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala, časni Sude. Dakle, gospodine Vuga, pokušaćemo da u narednih pola sata završimo. Ja vas molim da gde je moguće što kraće odgovarate, da pokušamo da gde možete date odgovore na ova pitanja. Najpre nekoliko pitanja u vezi ovih, gde smo stali, zaključaka o kojima

ste govorili - o predaji zarobljenika. Ta predaja na osnovu zaključaka, da li znate, da li ste imali podataka ko je... eventualno, ko je izvršio tu predaju?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ne, nisam imao podataka ko je konkretno izvršio predaju.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. A da li ste imali podataka kada, da li ste utvrdili kada je izvršena predaja?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nema podataka tačno kada je izvršena predaja, ali imaju radnje koje ukazuju na postojanje promene određenih stvari.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Kada to?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Po onom delu u kome je konstatovano da je kasarna odabrana kao punkt za prolazak ili sabirni punkt za vreme koje će biti ratni zarobljenici i odlazak po onom delu koji sam ja imao na raspolaganju - umesto u Mitrovicu na "Ovčaru". To bi bila promena tog dela koja bi mogla da se konstatuje kao nešto što nije dovedeno do kraja po prvoj varijanti. To je... to je događaj, nije... nije u pitanju odluka u smislu nalaženja odluke. To je na osnovu događaja.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: A kada?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja vremenski ne mogu sada momentalno da se setim, ali mislim da je to bilo oko 14.00 časova, 14.00... između 14.00 i 15.00 časova po izjavi koja je meni bila dostupna. Ali ja sad ovog časa, sad baš u... u taj sat ne mogu da vam... da vam tačno kažem.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Dobro, ako to ne možete, a kome su predati, da li ste to utvrdili?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: To sam rekao malopre da nemamo identifikaciju tu.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li je odgovor na pitanje gde su predati ovo što ste rekli da smatrate da su u kasarni predati ili je nešto drugo vaše...?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nije ništa drugo osim da je kasarna bila predviđena kao prolazna... ovaj, sabirni centar... sabirna stanica sa koje... u prvoj etapi za tamo, a onda kad je... kad nije... za Mitrovicu, a kad nije išlo za

Mitrovicu, onda je to momenat kad je došlo do promene, kad je u stvari realizovan taj deo koji je realizovan tako kako je. Bez imena, bez... bez identifikacije u približno tom vremenu.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: I još ako možete da dodate kako je to izvršeno?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Po mom sećanju o tome je govorio Šušić, svedok Šušić.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: A šta je govorio?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: E sad ja vam govorim, da ja o detaljima govorim samo, ovaj, s obzirom da je ovo vreme koje sam ja imao između bilo zaista tesnac veliki, e sad detalj neki baš iz toga vam ne mogu reći. Ako možete da me podsetite da vidim, pa ću reći koliko sam u mogućnosti da...

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Nisam ja pomenuo Šušića, nego vi gospodine Vuga, zato sam vas i pitao. Ja ne znam da je on rekao da zna na koji način su oni predati. Hoćete li mi reći, pošto ste tumačili propise, kako se inače... kako bi po propisima to trebalo da bude?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ovde se primenjuju propisi o sprovodničkoj službi. Propisi su tu dosta precizni, i oni su ovde u izveštaju dati, kako bi trebalo da se radi u delu o sprovodničkoj službi.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da, to ste u delu... ili patrolna, čini mi se da ste tako nazvali? Jeste na to...

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Patrolna i sprovodnička - i jedna i druga. Patrolna i sprovodnička služba.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da. Da li se između ostalog, da se ne zadržimo sve ono što je potrebno i na koji način se sprovodi - vi ste to detaljno objašnjavali...

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: A da li se obavezno pravi i spisak lica koje se predaju?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da. Organ komande koji naređuje on treba da sačini spisak ili obezbedi da se sačini spisak lica. Tako je predviđeno propisima.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li je tako i postupljeno, da li imate nekih podataka?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nemam podataka o tome da je tako postupljeno i da je postojala takva radnja.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: A da li imate podataka, da li je takav spisak ukoliko je to trebalo da bude procedura, pravljen od bolnice do kasarne. Ili bar u kasarni?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nemam ni takav podatak koji bi to egzaktno potvrdio da je to tako urađeno.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Kažete nemate egzaktni podatak, što bi moglo da dovede do nekog tumačenja da neki podatak imate. Da li uopšte imate bilo kakav podatak o tome?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nemam podatak o tome, nego najosnovnije ovaj, što je bilo, to je bila ona procedura o kojoj svedoci govore kako su ukrcavani. Znači, ja ne mogu da... nemamo spisak, pa je to egzaktn... egzaktn podatak, jer nekog spiska zaista na rasploaganju nije bilo kod mene, niti lica koje bi taj spisak pravilo. Neko je morao da ga pravi, da ga piše. Znači, nije ga bilo. To... to sam, u tom sam smislu rekao egzaktn podatak, znate.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Možda zbog greške u prevodu, možda bi dobro bilo da ponovim pitanje. Da li uopšte imate podatke da je pravljen bilo kakav spisak?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Molio bih vas da mi kažete na šta se odnosi, jer su negde pravljeni spiskovi, a negde nisu, da ne bude uopšte, jer pitali ste me uopšte.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Mislio sam na spisak ovih zarobljenika iz bolnice koji su bili predmet raporeda...

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ne, nemam taj podatak. To čekam da mi kažete, zato što ima drugih mesta gde su spiskovi rađeni, a pitanje je bilo uopšte.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Zato što je malo odgovor bio pogrešno preveden - da ne znate ko je sačinjavao spisak, pa bi proizilazilo da je spisak postojao. Zato sam morao da vas ovo pitam. Da li ste gospodine Vuga upoznati sa izjavom potpukovnika Panića da je posle ovog boravka u kasarni o kome je svedočio, bio na "Ovčari"? U vreme kad su ovi za... zarobljenici bili tamo u hangaru?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li vam je poznato da je imao razgovor sa potpukovnikom Vojnovićem, komandantom 80. brigade... tom prilikom.

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Po mom sećanju, sad ne mogu da tačno potvrdim, ali postoji u meni... jedan trag sećanja da je imao susret sa Vojnovićem.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Pošto se na taj način sećate ili jedva sećate kako bih video, teško je da možete da odgovorite onda na sledeće pitanje: Da li se sećate da je govorio o predaji ovih zarobljenika potpukovniku Vojnoviću? O predaji Vladi, na to mislim?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Tu moram reći negativno, toga se ne sećam.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Pošto ste upoznati, a ne sećate se se dobro izjave, ja ću samo citirati iz te izjave nekoliko stvari - možda će vam to osvežiti pamćenje da se setite ili da eventualno komentarišete. Dakle, potpukovnik Panić ovde, svedočeci na stranici 14.325, u redu 17. govori o tom razgovoru sa Vojnovićem i kaže: "Zaključili smo da se pojača obezbeđenje". A zatim... pardon, u transkriptu stoji red 27, ja sam rekao red 17. "Zaključili smo da se pojača obezbeđenje". Dalje na stranici 14.326 stoji da Vojnović nije tražio pojačanje, jer je imao dovoljno snaga. I na sledećoj stranici 14.327 u 19. redu stoji da Vojnović nije bio iznenađen ovom situacijom. jer je izvršavao naređenja. I ocena potpukovnika Panića da nije imao razloga da sumnja. jer je prethodno Vojnović odradio, misleći verovatno na onu Mitničku grupu - dobro. I najzad, još jednom da vas citiram, na 14.328, gde je po povratku u Negoslavce Panić rekao svom komandantu Mrkšiću da ne bi bilo loše da se pošalje neko, i da misli da je Mile Božić otišao da proveri na "Ovčari". Ako je ovo ovako, zar ne ukazuje da ni reči nije bilo o predaji ovih zatvorenika, da su oni već po vama ispalo - predati

Vladi, a po ovome sada da se i dalje o njima staraju i da ni reči nije bilo ni Vojnoviću o tome, što ne bi bilo, dozvoličete – logično, ako bi onaj vaš zaključak bio tačan. Imate li komentar ili još pre toga da vam... Izvolite sad, ako imate?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Čekao sam ovu pauzu, zato sam se zadržao možda malo duže nego što je trebalo. Nemam komentar o tome da li je to logično ili nije, jer i zahtev Panića da neko dođe da proceni ono što je on video i čemu je bio dorastao isto dovodi u pitanje logičnost njegovog postupka. Znači, imam tu jedan detalj koji me upozorava da kad je reč o tome da li je to sve bilo tako logično, mogu samo da dočekam kod sebe na razmišljanju pitanje, znači sa pitanjem ovaj... da kad se videla situacija da je sva u redu, ako je u redu, onda nije bilo naročitog razloga da se poziva neko da to proverava koji je manjeg čina, manjeg znanja i svega drugog. Znači, ekspert bi mogao odgovoriti da... da logika u ovom slučaju nije pomoć da se o tome rasudi.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li inače po propisima potpukovnik Panić kao načelnik Štaba ovlašćen da sprovodi, realizuje naređenja komandanta Mrkšića, da li ima i tu obavezu i pravo na odluku?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nisam razumeo tačno pitanje, pa bih zamolio da mi ga malo konkretizujete, pa bih mogao onda da o njemu razmislim i da kažem odgovor.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li načelnik Štaba naređenja svog komandanta, pukovnika Mrkšića dakle, ima obavezu da razrađuje, izvršava?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: To mu je osnovna uloga.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Vi ste inače na strani 65 nalaza, to je tačka 16 ovog izveštaja, gde su fus note 135, pa nadalje, citirali iz operativnog dnevnika 80. brigade zabeležku da je: "20. jedanaestog u 16.00 časova...", pročitacu, pa ćete reći da li je to, "...komandant brigade...", dakle 80. brigade "...traži da se odrede smena starešina radi čuvanja zarobljenih ZNG i MUP-ovaca, i za to je angažovana četa Vojne policije i oficiri Komande brigade." Ponoviću pitanje, jer izgleda nije ušlo u zapisnik, vi ga imate pred sobom, dakle upis i operativnom dnevniku za 16.00 časova da je komandant 80. brigade tražio da se obezbede smene starešina radi čuvanja zarobljenih ZNG i MUP-a, i da je za to angažovana četa Vojne policije i oficiri Komande brigade. Da li i ovaj podatak ne

govori u prilog činjenici da nikako zarobljenici nisu, kako ste naveli još u kasarni, predati Vladi, već da se nalaze pod ingerencijom 80. brigade?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja ne mogu da kažem sada o ingerenciji, zato što događaji koji su se odvijali u međuvremenu imaju dvosmisleni karakter - sada kad ovo kažete, zato što su oni po ovome, tamo gde po onim ranijim podacima - nisu trebali da budu. I zato što je obezbeđenje koje je došlo iz 80. brigade, i konstatacija da se oni tamo nalaze u ovom vremenu, a da pri tome nije već bilo pripremljeno obezbeđenje, nego se tada traži, dovodi u sumnju ceo karakter posla koji je oko njih obavljen. Znači, nisam ja tvrdio, ja sam samo rekao da je nesumnjivo da se zabeleška odnosi na ratne zarobljenike iz bolnice i iz kasarne koji su prebačeni, jer drugih grupa zaista u to vreme nije bilo, nisam mogao da ih nađem. To je ono što ovde stoji. A ingerencije nad njima i ostalo što je bilo nije samo pitanje samog obezbeđenja, već daljeg postupka koji je usledio. Znači, ovde ostajemo pri tome da oni sada jesu pod kontrolom 80. brigade. Tako i jest' konstatovano. Zato i jeste konstatacija upravo.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Znači, iako proizilazi iz ovog vašeg odgovora, u to vreme oni nisu pod kontrolom Vlade?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: U tom momentu dok je bilo ovo obezbeđenje, oni su još uvek pod obezbeđenjem 80. brigade.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li vam je poznato iz upoznavanja saspisa ili priprema koje ste imali, da li je na referisanju tog dana, to je obično bilo do 18.00 časova, bilo reči o tome da su ovi zarobljenici prepušteni Vladi ili će biti prepušteni, ili da su već predati Vladi?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ni jedan podatak takav nije zabeležen.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li smatrate da bi to bila značajna tema za referisanje i da bi to moralo da bude predmet referisanja?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ta tema bi trebala biti predmet referisanja kao i druge teme koje su se odigravale tog dana - imale su značaj za taj nivo, a ako postoji o tome zabeleška.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Vi ste u svom nalazu naveli da su organi bezbednosti iz Prve vojne oblasti bili nadređeni i majoru Šljivančaninu i njegovim... i njegovom organu bezbednosti, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ni sad nisam baš dobro uspeo da... da... da pitanje ovaj, do kraja razumem.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li ste to naveli u vašem nalazu ili da li to stoji?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Reč nadređeni ovde nije tačno izgovorena.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Dobro. Hoćete da kažete - u stručnom pogledu?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: E, to već je sasvim drugo pitanje.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li vam je poznato naređenje Prve vojne oblasti o zabrani razmene zarobljenika bez saglasnosti izdavaoca naredbe?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Video sam to naređenje.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Dokazni predmet je 442. Hoćete li da ponovite vaš odgovor?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Video sam to naređenje.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li to po vama znači da i Prva vojna oblast odlučuje o sudbini zarobljenika, dakle šta će s njima biti, da li će biti razmenjeni, suđeni ili nešto drugo?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: To nije oblast bezbednosti, to je pitanje rukovođenja. Ali ako je tako to, onda sigurno da učestvuju u tome. Sam akt o tome govori. Znači, moj je sud tu potpuno irelevantan.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Pazite, to je Komanda dakle prve vojne oblasti koja je nadređena i pukovniku Mrkšiću, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Šta to znači "učestvuje"? Da li ona to određuje pošto je to njeno naređenje, da li je to u njenoj nadležnosti dalje da, pošto je stavila takvu zabranu - da određuje šta će biti sa zarobljenicima?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja to naređenje nisam analizirao, jer ono nije element funkcije organa bezbednosti. Ono je došlo linijom rukovođenja, a ja takva dokumenta koja se nisu direktno odnosila na funkciju organa bezbednosti - nisam vršio njihovu analizu sa stanovišta posledica, pa bi moj odgovor bio, to je linijom rukovođenja i komandovanja koja je objašnjena i protumačena i u propisima i u praksi.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li znači da možete ili ne možete da komentarišete?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Odgovorio sam da ne komentarišem takva dokumenta jer su isključivo u okviru linije komandovanja.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li možete onda na ovo pitanje da odgovorite: Da li bi komandant Mrkšić kome je Prva vojna oblast pretpostavljena Komanda, bez njihove saglasnosti mogao da donosi odluku o predaji zarobljenika, obzirom da vi tumačite odluku o predaji zarobljenika. Dakle, tu nalazite da ste nadležni da možete da tumačite. Da li možete i ovo... da komentarišete?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja ne mogu da komentarišem da li je komandant Mrkšić može to da uradi, zato što je vojnim propisima predviđeno šta rade komandanti, i kako to treba da rade. A da li on to može uraditi ili ne može, ja o tome ne mogu da sudim. Ja nisam ni sudio o tome da li je on to uradio protivno naređenju, ili je uradio uopšte, nego sam samo izneo deo činjenica koje sam ja imao. Koliko su one pouzdane Sud će o tome da odluči, kad bude merio koliko vredi ekspertiza i tvrdnje u njoj.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Kada se radi o organima bezbednosti, za šta ste evidentno stručnjak, i sami kažete da je to bilo pretežno vaša uloga davanja ovog nalaza, vi ste čini mi se, proizilazi iz ovog nalaza govorili o jednoj izuzetno važnoj ulozi organa bezbednosti u ovo vreme, vreme vukovarskih događanja, ako mogu tako da kažem. Hoćete li pogledati stranu 78, paragraf je 35. Ovde govorite o događajima posle evakuacije bolnice u Vukovaru, koja je završena 21. I govorite na početku da je pred organima bezbednosti pored zadataka bezbednosti

u komandama i jedinicama Operativne grupe Jug, postavljene su još dve grupe prioriternih poslova. I navodite to. I onda dajete jednu ocenu u ovoj rečenici koju ću pročitati: "Složenost i obimnost ovih poslova su zahtevali angažovanje svih raspoloživih snaga organa bezbednosti, jer je ukupno stanje bilo izuzetno teško". Da li je to vaš zaključak, i jel' ostajete i danas pri takvom zaključku?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ovaj zaključak iz... konstatacija koja sadrži celokupni ekspertski nalaz da je stanje bilo izuzetno teško i da je još uvek u nekim dokumentima zadnjim, posle pada Vukovara stoji... preteće opasnosti stoje koje su bile. Osim toga, naređenje Komande prve vojne oblasti 1614/82/81 vrlo ozbiljno upozorava kakve posledice nastaju posle završetka borbenih dejstava, šta se očekuje da će protivnička strana da radi, kakva će sve... kakva će sve dejstva primenjivati. To je još više činilo ovu situaciju rizičnom, jer organi bezbednosti rade i ono što se... od čega se očekuje ugrožavanje, a ne samo ono što je ispoljeno.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Zaista je dovoljno iscrpno. Dakle, govorite čini mi se se o situaciji 21. odnosno 22. možda koju očekujete. Da li ovo isto važi i za 18, 19. i 20. dakle te dane koji su dosta kritični u operaciji Vukovar?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Pa, od časa kad je hrvatska strana doživela vojnički poraz, od tada su se otvorile ove druge mogućnosti za pružanje otpora, koje su tek tada u punom smislu reči bila jedna od osnovnih i najvažnijih opcija na hrvatskoj strani. Pošto je vojnički poraz pretrpljen, preostalo je ono što je Komanda Prvoj vojnoj oblasti i napisala, tako da je svaki dan i svaki sat bio rizičan. I da dodam sledeće: Ja sam tu dao jedan komentar na osnovu podataka iz borbenih... borbenih dokumenata - kakvi su gubici bili u Operativnoj grupi Jug 19. u 18.00 časova - u zbiru koliko ih ima, i smatrao sam da je to jedan ozbiljan pokazatelj koji govori o stanju.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala, hvala. Ja vas još jednom molim, kada je moguće naravno, da što kraće mi odgovore date. Sledeće moje pitanje je: Da li znate ko se bavio ispitivanjem potencijalnih ratnih zločinaca u Sremskoj Mitrovici gde su bili inače upućivani?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Moram odgovoriti negativno, jer sad ne mogu da se setim, to je bilo jako davno, i ne mogu da se setim zbog toga što su postojala tri centra, tako da mi raspored napamet nije jasan - gde se ko tačno nalazio. Znači,

imena i ovo ne mogu tačno da vam citiram zato što ovaj... su tri centra takva postojala, pa nisam... nisam u stanju to da uradim.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Ne. Nisam tražio imena, gospodine Vuga.
SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nisam onda razumeo pitanje.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da, da, ne imena, ko radi, da l' to...
SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Radi ekipa organa bezbednosti koja... koju je odredila Uprava... Uprava bezbednosti. To je odgovor za sve centre u kojima su bili ratni zarobljenici.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Dakle, da li se to odnosi na sve ratne zarobljenike, dakle i one koji nisu potencijalni ratni zločinci, ili i na ratne zločince, ili je nešto posebno?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ova procedura je bila obavezna po Zakonu o krivičnom postupku, jer su u pitanji bili zarobljeni pobunjenici, pa su trebali da prođu proceduru kroz ono prethodno prikupljanje... kroz prikupljanje prethodnih obaveštenja, da bi se razjasnila njihova uloga u oružanoj pobuni. A onda je posle toga usledilo ono što je usledilo na osnovu rezultata toga rada. Znači, po ZKP-u se radilo u prethodnom krivičnom postupku, znači u prethodnom delu, pa se onda iz toga kao rezultati rada javljaju ostale radnje koje su usledile.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Moraću da ponovim pitanje, jer nije ušlo nešto... odnosno: Da li ste u vašem odgovoru govorili, pomenuli Zakon o krivičnom postupku?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: To nije ušlo u zapisnik, dakle...

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Dobro, dobro, u redu je, tu sam.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Rekli ste da su se ponašali, da su postupali po Zakonu o krivičnom postupku, jel' tako?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Sad bih, pošto je inače već sam kraj, se vratio na vaš konačan zaključak u ovom pismenom nalazu, govorim o onom zaključku vašem gde smatrate da su ovi zarobljenici predati Vladi, i da nisu bili tim činom više pod jurisdikcijom JNA. Moje pitanje je, pošto je to vaš zaključak iz svega: Ukoliko ovaj časni Sud utvrdi drugojačije, dakle da oni uopšte nisu predati Vladi, da li vi imate onda neki drugi zaključak ili nemate?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Nije baš tako tačno zaključak citiran. Zaključak izgleda malo drugačije. Zaključak izgleda da su predati, ali da je došlo do zloupotrebe tog čina, pa ta zloupotreba i pored toga ostaje u smislu lica koja su to počinila. Znači, ja ostajem pri ovom drugom delu, zato što je on i definitivno izašao na videlo na određani način. I smatram da ovaj deo, uostalom, Sud će o tome da presudi šta tu može ostati, a šta neće ostati. Ja sam na osnovu činjenica došao do ovog zaključka, i smatram da u njemu ima jedan deo koji će i onako ostati. Ako sam dobro shvatio šta ste me pitali.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da li je moguće da ta zloupotreba nije proizašla iz samog čina predaje?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Moguće je, ali ja nemam dokaze ni za jedno ni za drugo. Znači, ne mogu da znam da li je zloupotreba nastala iz ovog ili onog, ali je zloupotreba urađena u svakom slučaju i u jednom i u drugom, a Sud će presuditi da li je iz predaje ili je zloupotreba iz nečeg drugog nastala.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Da. I negde na kraju ste govorili, i čak se pozvali na ratni... na ratni dnevnik Gardijske brigade - da je pukovnik Mrkšić sa grupom starešina 21. ujutru otišao za Beograd. I vaš komentar je u nalazu bio da je znači te noći bio tu, i da je mogao nešto da učini ukoliko bi bio obavešten da se nešto radi - što ne bi bilo u redu s ovim ljudima. To stoji u vašem nalazu. I to ne bih komentarisao, već je moje pitanje ovakvo: Obzirom da smo imali ovde i druga svedočenja i druge dokaze o tom događaju, o odlasku gospodina Mrkšića, ukoliko bi se pred ovim Sudom utvrdilo da je komandant Mrkšić prethodne večeri oko 20.00 ili negde... u... u tom vremenu, časova - otišao za Beograd putničkim vozilom, a ne kako stoji u ovom dnevniku - sutradan ujutru - i od tog trenutka više nije bio u Negoslavicima, da li bi to značilo da svu odgovornost za donošenje eventualnih odluka koje bi usledile u tom odsustvu njegovom, donosio, morao da donosi potpukovnik Panić - kao načelnik Štaba?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja ću ovde ukazati na dve stvari. Prva je bila na samom početku ekspertize - koliko se može poverovati onome što sam ja ovde izneo sa stanovišta verodostojnosti i sa stanovišta istinitosti.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Ne, molim vas?

SVEDOK VUGA – ODGOVOR: Ja odgovaram... Molim vas, rekao sam da imam dva... dve stvari da vam kažem. Druga stvar je, poznato je da su propisi tačno regulisali kad nema komandanta ko ga zamenjuje. Samim tim je i rešeno pitanje odgovornosti.

ADVOKAT DOMAZET - PITANJE: Hvala. Hvala vam, gospodine Vuga. Časni Sude, ja sam došao baš do kraja. I ovim završavam moje ispitivanje kao što sam obećao.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Domazet. Sada moramo da prekinemo sa radom i nastavljamo sa svedočenjem gospodina Vuge sutra. Mogu li da kažem gospodine Domazet da se nije pokazalo moguće da ponovo napravimo neki novi raspored za sutra, tako da ćemo zasedati od 9.00 časova do 13.45 časova, kao što je i bilo planirano, ali će gospodin Vasić svakako biti ovde. Možda će se pojaviti neka beleška o eventualnoj promeni početka zasedanja u 10.00 časova. Nadamo se da ćemo moći da vas donekle zadovoljimo tako što ćemo raditi od 10.00 časova do 14.45 časova, ali to bi stvaralo probleme na drugim stranama, tako da to ostavljamo i vraćamo se na normalni raspored od 9.00 časova do 13.45 časova. Prekidamo sa radom.

